

เอกสารประกอบการบรรยายครั้ง ๔-๕

วิชายืม คำประกัน จำนอง จำน่า

สมัยที่ ๗๖ ปี ๒๕๖๖

โดย

วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไพฑูริ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

บางส่วนอ้างอิงจากคำบรรยายเนติฯ ภาคกลางวันของท่านอ.ปัญญา อนุกรมรอด

สถิติเนติ รวม ๕๖ สมัย คำฯ ออก ๒๐ ครั้ง

- คำฯ ๗ ครั้ง ม.๖๘๒,๖๘๕,๖๙๐,๖๙๒,๖๙๓,๖๙๗,๖๙๘,๗๐๐

- คำฯ+ยืม ๕ ครั้ง ม.๖๘๐,๖๘๑,๖๙๓,๖๙๔,๖๙๕,๗๐๐,๖๘๖

- คำฯ+จำนอง ๖ ครั้ง ม.๖๘๑,๖๘๑/๑,๖๘๖,๖๙๔,๖๙๗,๖๙๘,๗๐๐,๗๐๑

- คำฯ+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๙๒,๖๙๗,๗๐๐

- คำฯ+ยืม+จำนอง+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๙๖,๖๙๗,

คำฯ

ในเบื้องต้นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าสัญญาคำประกันเป็นการประกันหนี้ในลักษณะบุคคลสิทธิและเป็นสัญญาอุปกรณที่ต้องมีสัญญาประธาน และถูกหนีในสัญญาประธานจะเป็นผู้ค้ำประกันด้วยอีกฐานะหนึ่งทำไม่ได้ จึงทำให้มีลูกหนี้ทั้งในส่วนสัญญาประธานและสัญญาอุปกรณเป็นคนละคนกันเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนหากมีการกล่าวถึงหนี้ทั้งสองส่วน เช่น เจ้าหนี้ให้ค้ำกู้ยืมเงินและมีแดงเป็นผู้ค้ำประกัน จะเรียกค้ำซึ่งเป็นลูกหนี้ขั้นต้นว่า "ลูกหนี้" และจะเรียกแดงว่า "ผู้ค้ำประกัน" แต่เวลาอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาต้องดูให้ดีว่า "ลูกหนี้" หมายถึงใคร

คำฯ

สัญญาประธานที่มีการค้ำประกันจะเป็นสัญญากู้ยืมเงิน สัญญาเช่าหรือสัญญาอะไรก็ได้ อย่าเข้าใจผิดว่าค้ำประกันได้เฉพาะสัญญากู้ยืมเงิน

คำฯ

หนี้ตามสัญญาคำประกันเป็นหนี้ตามสัญญาอุปกรณที่ต้องมีหนี้ตามสัญญาประธานและรับผิดชอบไม่เกินหนี้ตามสัญญาประธาน ฎ.๑๔๕๕๒/๕๘ เมื่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ขั้นต้นไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อต่อโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่โจทก์ด้วย ฎ.๘๗๑๒/๕๖ จำเลยในฐานะผู้ค้ำประกันหาต้องรับผิดชอบต่โจทก์ในอัตราดอกเบี้ยที่สูงไปกว่าที่ลูกหนี้ขั้นต้นจะต้องชำระ

คำฯ

พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ และพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ.๒๕๕๘ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนคำประกัน ๖ มาตรา คือ มาตรา ๖๘๑, ๖๘๑/๑, ๖๘๕/๑, ๖๘๖, ๖๙๖ และ ๗๐๐

คำฯ

สำหรับวันเริ่มต้นที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗

มีผลใช้บังคับนั้น มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ๒ กลุ่ม

กลุ่มแรก ให้มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ (ฎ.๔๕๐๔/๒๕๖๒)

กลุ่มที่สอง ให้มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ (ฎ.๘๔๒๕/๒๕๖๓)

ซึ่งคงต้องรออนุญาตวินิจฉัยที่ชัดเจนต่อไป

ส่วนวันเริ่มต้นที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ.๒๕๕๘

มีผลใช้บังคับ คือวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

คำฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้าฯชำระหนี้) (ม.๖๘๖)

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้าฯ (ม.๖๘๗ - ๖๙๖)

๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก) (ม.๖๙๗ - ๗๐๑)

คำฯ

๑. บททั่วไป

๑) ขอบเขตการค้าฯ (ม.๖๘๐ - ๖๘๑/๑, ๖๘๓ - ๖๘๔, ๖๘๕/๑)

๒) ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒)

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๘๕)

๑) ขอบเขตการค้าฯ

(๑) ม.๖๘๐ วรรค ๑

(๒) ม.๖๘๐ วรรค ๒

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑ และ วรรค ๔

(๔) ม.๖๘๑ วรรค ๒ และ วรรค ๓

(๕) ม.๖๘๓ และ ๖๘๔

(๖) ม.๖๘๑/๑ และ ๖๘๕/๑

ผู้กู้จะค้ำประกัน
หนี้ของคุณได้หรือไม่

(๑) ม.๖๘๐ วรรค ๑

ผู้กู้จะค้ำประกันหนี้ของคุณไม่ได้ ผู้ค้ำประกันหนี้
ต้องเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้นและต้องทำต่อเจ้าหนี้

ฎ.๓๘๘๕/๕๘ เนื่องจากบุคคลที่เข้าค้ำประกันหนี้
ของลูกหนี้ได้จะต้องเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น จึง
เป็นไปได้ที่จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อในช่องผู้ค้ำ
ประกันในฐานะทำการแทนจำเลยที่ ๑ อีกเพราะ
จำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้อยู่แล้วจะค้ำประกันหนี้ของคุณ
ไม่ได้ จำเลยที่ ๒ มีเจตนาค้ำประกันหนี้จำเลยที่ ๑
ในนามจำเลยที่ ๒ เองมิได้สำคัญผิด

(๑) ม.๖๘๐ วรร.๑

ฎ.๑๓๘๗๕/๕๗ สัญญาที่จำเลยที่ ๑ ทำไว้แก่โจทก์ หากโจทก์ต้องชำระหนี้จากการที่โจทก์ออกหนังสือค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อบริษัท อ. จำเลยที่ ๑ จะรับผิดชอบชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์นั้น เป็นสัญญาที่จำเลยที่ ๑ แสดงเจตนาผูกพันรับผิดชอบต่อโจทก์ โดยตรงจึงมีสัญญาค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๐ แต่เป็นสัญญาธรรมดาซึ่งต้องบังคับตามข้อตกลงในสัญญาจะนำบทบัญญัติว่าด้วยลักษณะค้ำประกันมาใช้บังคับมิได้

ฎ.๘๓๘๕/๕๗ ผู้ร้องเป็นผู้ค้ำในศาลในการที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดีตามจำนวนเงินที่ระบุในคำพิพากษาแทนจำเลยตามข้อความที่ระบุในหนังสือ ส.ญ.ค้ำฯ ที่ทำไว้ต่อศาล มิได้ทำ ส.ญ.ค้ำฯ กับจน. ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างบุคคล จึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ.บรรพท๓ ลักษณะ ๑๑ มาตรา ๖๘๕ และ ๖๘๐ เรื่องค้ำประกัน มาใช้บังคับ (ฎ.๗๐๒๘/๓๕)

ผู้ค้ำประกันตาย สัญญาค้ำประกัน ระงับหรือไม่

ผู้ค้ำประกันตายสัญญาค้ำประกันไม่ระงับ
ฎ.๑๒๖๘/๕๕ ค้ำประกันเป็นสัญญาที่ผู้ค้ำประกันยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันหาได้มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือคุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำการเฉพาะตัวไม่ ผู้ค้ำประกันมีความผูกพันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้อันเป็นความผูกพันในทางทรัพย์สินเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เมื่อ พ. ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นหนี้อันสมบูรณ์ตาม ม.๖๘๑ วรร.๑ แม้ขณะที่ พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ ๑ ผู้กู้ยังไม่ผิดสัญญาหรือผิดนัดก็ตาม สัญญาค้ำประกันก็ทำได้ระงับไปเพราะความตายของ พ. ไม่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ตามสัญญาค้ำประกันที่ พ. ทำกับโจทก์จึงเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทตาม ม.๑๕๕๕ วรร.๑, ๑๖๐๐ (พษ ๖๕)
(ฎ.๒๕๑๐/๕๕, ๓๗๗๗/๖๐, ๕๗๖๓/๖๒) (๑๓๐๓/๖๔ แต่ทายาทไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบกว่าทรัพย์มรดกที่ตกทอดแก่ตนตาม ม.๑๖๐๑)

สัญญาค้ำประกัน ต้องการหลักฐาน เพียงใดในการฟ้องคดี

(๒) ม.๖๘๐ วรร.๒

สัญญาค้ำประกันต้องการเพียงหลักฐานในการฟ้องร้องซึ่งใช้หลักเกณฑ์ ในทำนองเดียวกับหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินตามมาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง จะทำในเอกสารอะไรก็ได้หรือจะทำขึ้นหลายฉบับก็ได้ แต่ต้องมีข้อความทำนองว่า "ค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้" หรือ "เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้แล้ว ตนจะยอมชำระแทน" และลงลายมือชื่อในฐานะผู้ค้ำประกัน แต่เจ้าหนี้ ไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อในสัญญาค้ำประกันก็ได้ (ทั้งนี้ข้อความในสัญญาค้ำประกันต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสองและวรรคสาม)

- หลักฐานการฟ้อง (ม.๖๘๐ ๖.๒ ไม่ใช่แบบ)
- ตกลงด้วยวาจาสมบูรณ์แต่ฟ้องไม่ได้
- ไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อเจ้าหนี้(ฎ.๕๒๘๓/๓๑(นิติ ๔๕),๑๒๗๔-๕/๔๔)
- จดหมาย,เอกสาร ๒ ฉบับประกอบกันได้(ฎ.๗๑๐๓/๓๕, ๓๘๔๗/๔๑)
- ระวางกรณีลายพิมพ์นิ้วมือ ม.๕ ๖.๒ (นิติ ๔๑)
- ฎ.๕๔๒/๑๓ หนังสือขอผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้มีข้อความในตอนที่ท้ายว่า “ข้าพเจ้า (ระบุชื่อ) ขอรับรองการชำระเงินของ ข. (ลูกหนี้) ตามข้อความข้างต้นทุกประการ” แล้วลงชื่อกับไว้ในช่อง “ผู้รับรอง” ท้ายข้อความดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็น ส.ญ.ค้ำประกัน เพราะไม่มีข้อความที่จะให้ความหมายไปได้ว่าเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้แล้วตนจะยอมชำระแทน

ฎ.๓๑๒๑/๓๕ ส.ญ.ประนีประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ ลงชื่อไว้สองแห่งคือในช่องหน้าคำว่า พยาน และหน้าคำว่าผู้ค้ำประกัน แสดงว่าจำเลยที่ ๒ มีเจตนาลงชื่อในฐานะเป็นพยานและในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ ๑ ที่มีต่อโจทก์ตาม ส.ญ.ประนีประนอมยอมความ โดยแสดงฐานะคำว่าผู้ค้ำประกันต่อจากลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ฎ.๘๓๖/๔๐ จำเลยที่ ๒ ได้ลงลายมือชื่อไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกันแต่ต่อคนละหน้าต่อจากหนังสือสัญญากู้เงินที่เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมคือจำเลยที่ ๑ เป็นสำคัญ ข้อความดังกล่าวอ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันกู้ยืมเงินของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นหลักฐานแห่งการค้ำประกันตาม ม.๖๘๐ ๖.๒ โจทก์ฟ้องร้องบังคับคดีได้(ฎ.๒๐๕๓/๖๐)

ฎ.๑๐๑๒/๖๓ ตามรายงานกระบวนการพิจารณา การที่จำเลยยอมรับว่าเป็นผู้ค้ำประกันเช่นนี้ย่อมมีผลให้ประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องที่โจทก์ต้องใช้หลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ค้ำประกันมาแสดงต่อศาลเพื่อเป็นพยานหลักฐานในการฟ้องร้องบังคับคดีให้จำเลยรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๐ ๖.๒ เป็นอันหมดไป ถือว่าจำเลยยอมรับว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องแล้ว

สัญญาค้ำประกัน

มีการรอกข้อความ ภายหลังบังคับได้หรือไม่

ถ้าผู้ให้กู้รอกตัวเลขภายหลังตามจริงใช้บังคับได้ตามนั้น
 ฎ.๕๖๘๕/๔๘ หนังสือสัญญากู้เงินมีการรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๑ ได้กู้เงินโจทก์ ๔๐๐,๐๐๐ บาท และหนังสือสัญญาค้ำประกันมีการรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๒ ค้ำประกันเงินกู้ดังกล่าวให้แก่โจทก์อันเป็นการรอกข้อความที่มีมูลหนี้กันจริงแม้จะเป็นการรอกข้อความภายหลังที่จำเลยทั้งสองลงลายมือชื่อในสัญญากู้เงินและสัญญาค้ำประกันแล้วก็ไม่ทำให้หนังสือสัญญากู้เงินและหนังสือสัญญาค้ำประกันเป็นเอกสารปลอม หนังสือสัญญาทั้งสองฉบับจึงมีผลผูกพันโจทก์กับจำเลยทั้งสอง (นิติ๖๕)

ฎ.๕๑๘๕/๔๐ จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ลงลายมือชื่อไว้โดยเอกสารสัญญากู้ยืมยังไม่มีการรอกข้อความและจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ขอกู้ยืมจากโจทก์เป็นจำนวนเงินเพียง ๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏว่าสัญญาผู้ค้ำประกันมีการรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ กู้ยืมเงินจากโจทก์เป็นจำนวน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการรอกข้อความลงในสัญญาผู้ซึ่งจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ เพียงแต่ลงลายมือชื่อไว้คิดไปจากความจริงโดยจำเลยทั้งสองมิได้รู้เห็นยินยอมด้วย สัญญาผู้พิพากษาจึงเป็นเอกสารปลอมและสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ลงลายมือชื่อไปแล้วมีการรอกข้อความว่าเป็นการค้ำประกันหนี้จำเลยที่ ๑ จำนวนเงิน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคิดไปจากความเป็นจริงโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ มิได้รู้เห็นยินยอมด้วย จึงเป็นเอกสารปลอมเช่นกัน ฉะนั้นการกู้ยืมเงินและการค้ำประกัน คดีนี้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องบังคับตามสัญญาและสัญญาค้ำประกันดังกล่าว

สัญญาค้ำประกันเพื่อ ประกันหนี้ที่ไม่สมบูรณ์ ผลเป็นอย่างไร

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑

หนี้ประเภทที่เป็นโมฆะ เช่น การทำสัญญาค้ำประกัน การซื้อขายเฮโรอีนซึ่งเป็นโมฆะตามมาตรา ๑๕๐ การทำสัญญาค้ำประกันการเข้าซื้อที่ไม่ได้ทำสัญญาเข้าซื้อเป็นหนังสือซึ่งเป็นโมฆะตามมาตรา ๕๗๒ วรรคสอง ผู้ค้ำประกันย่อมไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะการค้ำประกันจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์ (ฎ.๑๙๐๐/๒๕๑๑) (ม.๖๘๑ ให้ใช้ได้ในการจำนองอนุโลมตามควม(ม.๗๐๗))

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑

สำหรับกรณีการกู้ยืมเงินแม้การกู้ยืมเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย ก็เพียงพอห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีแก่กับผู้กู้เท่านั้น เมื่อหนี้การกู้ยืมเงินมีอยู่จริงและสมบูรณ์เพียงใด ย่อมมีการค้ำประกันหรือการจำนองได้เพียงนั้น และต้องอย่าลืมน่า กรณีนี้การค้ำประกันแม้จะมีได้แต่ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิเรียกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ว่าไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๘๔ อันจะส่งผลให้ผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดชอบ แต่ผู้จำนองไม่มีสิทธิเรียกข้อต่อสู้ดังกล่าว ยังคงรับผิดชอบ (เนติ ๔๗, ๔๘)

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑

ฎ.๑๖๐๔/๓๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ แม้การกู้ยืมเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย ก็เพียงพอห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีแก่กับจำเลยที่ ๑ เท่านั้นเมื่อหนี้การกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีอยู่จริงและสมบูรณ์ตามกฎหมาย ย่อมมีการจำนองเป็นประกันได้ตาม ม.๗๐๗, ๖๘๑ เมื่อโจทก์ยังไม่ได้รับชำระหนี้ โจทก์ย่อมบังคับเอากับจำนองได้ (เนติ ๔๗)

ขณะทำสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้ ยังไม่มี การส่งมอบเงินกู้ ต่อมามีการส่งมอบเงินกู้ภายหลัง ผลเป็นอย่างไร

ฎ.๑๐๔๑๘/๕๗ ตาม ม.๖๘๑ กฎหมายเพียงแต่กำหนดเงื่อนไขว่า การค้ำฯ จะมีได้ก็ต่อเมื่อเป็นการค้ำฯ หนี้อันสมบูรณ์เท่านั้น แต่หาได้มีบทมาตราใดบัญญัติว่า ขณะทำ ส.ญ.ค้ำฯ หนี้ที่ค้ำฯ นั้นต้องเป็นหนี้อันสมบูรณ์อยู่แล้วไม่ ดังนั้น แม้ขณะที่โจทก์กับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทำ ส.ญ.ค้ำฯ หนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ส.ญ.กู้ยืมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ยังไม่บริบูรณ์เนื่องจากโจทก์ยังไม่ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืมให้แก่จำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยอมรับว่า ภายหลังต่อมาโจทก์ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืม ตาม ส.ญ.กู้ยืมให้แก่จำเลยที่ ๑ ครบแล้ว หนี้ตาม ส.ญ.กู้ยืมจึงเป็นหนี้ที่สมบูรณ์ที่อาจทำ ส.ญ.ค้ำฯ ได้แล้วตาม ม.๖๕๐ วรรค ๒ (ฎ.๑๕๗๘/๕๒)

ม.๖๘๑ นำไปใช้กับ จำนองหรือไม่

ฎ.๑๕๗๘/๕๒ เมื่อการจดทะเบียนจำนองและจดทะเบียนเงินจำนองเป็น
ประกันหนี้จะทำขึ้นก่อนเวลาที่โจทก์จะส่งมอบเงินกู้ทั้ง ๒ จำนวนแก่จำเลย
ที่ ๑ ก็ตาม แต่ ม.๗๐๗ บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา ๖๘๑ ว่าด้วยคำประกัน
นั้นทำนให้ใช้ได้ในการจำนองอนุโลมตามควร” กล่าวโดยเฉพาะ ตามนัย
ม.๖๘๑ ที่ว่าหนี้ที่อาจเกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ในอนาคตย่อมทำสัญญาคำประกัน
ได้ ดังนั้น เมื่อต่อมาโจทก์มอบเงินกู้ทั้ง ๒ จำนวนแก่จำเลยที่ ๑ หลังจากทำ
ส.ญ.จำนองกันดังกล่าวหนี้เงินกู้ในส่วนนั้นก็สมบูรณ์ การจำนองเป็นประกัน
การชำระหนี้ดังกล่าวจึงบังเกิดแก่กันได้ (ฎ.๕๘๒๘/๕๕,๓๘๕๕/๕๘)
ฎ.๒๘๘๓/๕๐ สัญญาจำนองระบุจำนวนเงิน ๑๘๖,๐๐๐ บาท แม้ข้อเท็จจริง
รับฟังได้ตามที่จำเลยให้การต่อสู้ว่า จำเลยกู้เงินโจทก์เพียง ๑๕๐,๐๐๐ บาท
ก็เป็นเรื่องที่ต้องชั่งน้ำหนักคดีให้จนลุล่วงในจำนวนหนี้เท่าที่มีอยู่
จริงและสิทธิของโจทก์ที่จะบังคับตามสัญญาจำนองซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ก็
ย่อมมีอยู่เพียงเท่าที่จำเลยจะต้องรับคิดตามสัญญากู้เงิน สัญญาจำนอง
หาได้ตกเป็นโมฆะ (เนติ ๖๖)

ฎ.๔๓๗๒/๔๕ ที่โจทก์นำดอกเบี้ย ๖๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยค้างชำระซึ่ง
เป็นดอกเบี้ยเกินอัตราผิดกฎหมายรวมกับต้นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ที่กู้ยืม
แสดงว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาที่จะแบ่งแยกการกู้เงินออกเป็นสองส่วน
คือ ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๖๐,๐๐๐ บาท เฉพาะนิติกรรมกู้ยืมส่วนที่เป็น
ดอกเบี้ย ๖๐,๐๐๐ บาท เท่านั้นที่ตกเป็นโมฆะ ส่วนนิติกรรมการกู้ยืมใน
ส่วน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ยังคงสมบูรณ์อยู่ จำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็น
ประกันหนี้เงินกู้ในวงเงิน ๓๖๐,๐๐๐ บาท สัญญาจำนองดังกล่าวจึงมีผล
บังคับได้ตามจำนวนหนี้ที่สมบูรณ์คือ ๓๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อโจทก์
บอกกล่าวบังคับจำนองแล้วโจทก์ก็ย่อมมีสิทธิบังคับจำนองในส่วนนี้ได้

 (๓) ม.๖๘๑ ๖.๑
ถ้าไม่ได้รับเงินกู้เลยแม้มีหลักฐานการกู้ยืมก็ถือว่าไม่สมบูรณ์
ถือว่าไม่มีมูลหนี้ที่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนองต้องรับผิดชอบ
ฎ.๓๘๕๕/๕๘ จำเลยทำสัญญาจำนองระบุว่าจะกู้ยืมเงินจากโจทก์ไว้
เป็นประกัน แต่จำเลยมิได้รับเงินกู้ตามสัญญาจำนองซึ่งให้ถือว่าเป็น
หลักฐานการกู้ยืม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยตาม
สัญญาจำนองตามฟ้องแก่โจทก์ เมื่อโจทก์มิได้เป็นเจ้าของหนี้มูลหนี้
ที่จำเลยจำนองที่ดินเป็นประกัน สัญญาจำนองจึงไม่มีมูลหนี้ที่จำเลย
ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ดังนั้น โจทก์จึงบังคับจำนองแก่จำเลยมิได้
(ฎ.๓๗๖๘/๖๔)

หากขณะทำสัญญาคำประกัน
เพื่อประกันหนี้กู้ยืมเงิน
ผู้ค้ำประกันรู้เหตุที่ลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงิน
เป็นคนไร้ความสามารถในขณะที่
ทำสัญญากู้ยืมผูกพันตน ต่อมา
สัญญากู้ยืมที่เป็นโมฆะกรรม
มีการบอกอ้างแล้ว ผู้ค้ำประกัน
ยังต้องรับผิดชอบหรือไม่

 (๓) ม.๖๘๑ ๖.๔
- ๖.๔ ขณะทำ ส.ญ.ผู้ค้ำฯ รู้ว่า ลน.สำคัญคิดในคุณสมบัติหรือไร้ความ
สามารถ เมื่อบอกอ้างแล้วผู้ค้ำฯ ยังต้องรับผิดชอบ (ไม่รวม ม.๑๕๘,๑๖๔)
- ม.๗๐๗ นำ ม.๖๘๑ ใช้กับจำนองด้วยโดยอนุโลม
- สำคัญคดีม.๖๘๑ ๖.๔ หมายถึง ม.๑๕๗ (ไม่ใช่ ม.๑๕๖ ที่โมฆะ)
- ถือเอาความรู้หรือไม่รู้ของผู้ค้ำฯ ขณะที่ทำสัญญาค้ำฯ เป็นสำคัญ
- ผู้ค้ำฯ บอกอ้างโมฆะกรรมของสัญญาหนี้ที่ประธาณไม่ได้ (เทียบ ฎ.๑๑๘/๑๕)
- ถ้า จน. หรือผู้ค้ำฯ เป็นฝ่ายสำคัญคิดหรือไร้ความสามารถไม่อยู่ในบังคับวรรค ๔
- ถ้าผู้ค้ำฯ ทำ ส.ญ.ค้ำฯ โดยสำคัญคิดหรือไร้ความสามารถผู้ค้ำฯ ยกขึ้นต่อสู้ได้
- กรณีหนี้ประธาณเป็นโมฆะกรรมเพราะ ลน.ทำนิติกรรมโดยถูกกลล่อลหรือ
ข่มขู่ตาม ม.๑๕๘, ๑๖๔ แม้ผู้ค้ำฯ จะรู้เหตุหนี้โมฆะเข้าทำ ส.ญ.ค้ำฯ เมื่อต่อมา
ลน.บอกอ้างนิติกรรมที่ก่อหนี้ประธาณผู้ค้ำฯ ยกข้อต่อสู้ให้หลุดพ้นความรับผิดชอบได้

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๔

หากขณะทำสัญญาค้ำประกันหรือสัญญาจำนอง ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น รู้เหตุที่ลูกหนี้สำคัญผิดในคุณสมบัติหรือรู้ว่าลูกหนี้ เป็นคนไร้ความสามารถในหนี้ประธานในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน แม้ต่อมาหนี้ประธานที่เป็นโมฆียะกรรมดังกล่าวมีการบอกล้างแล้ว ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น ยังต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสี่

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๔

เช่น นายแดงให้นายดำคนไร้ความสามารถกู้ยืมเงิน โดยมีนายขาวเป็นผู้ค้ำประกันและนายเขียวทำสัญญาจำนองประกันหนี้ดังกล่าวทั้งที่นายขาวและนายเขียวทราบคืออยู่ตั้งแต่ขณะทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนองแล้วว่านายดำเป็นคนไร้ความสามารถ แม้ต่อมา มีการบอกล้างนิติกรรมการกู้ยืมดังกล่าวไปแล้ว นายขาวและนายเขียวก็ยังต้องรับผิดชอบในหนี้เงินดังกล่าว หากนายดำไม่คืนเงินให้แก่ นายแดง เป็นต้น แต่ถ้านายเขียวเข้าหนี้หรือผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นเป็นฝ่ายสำคัญผิดหรือเป็นคนไร้ความสามารถไม่ใช่กรณีตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสี่

สัญญาค้ำประกันต้อง
ระบุถึงหนี้ประธาน
เพียงใด

(๔) ม.๖๘๑ วรรค ๒ และ ๓

กรณีที่หนี้ประธานไม่ใช่หนี้ในอนาคตหรือไม่ใช่หนี้มีเงื่อนไข สัญญาค้ำประกันที่ระบุเพียงหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้งก็พอตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม เช่น ข้าพเจ้าตกลงยอมค้ำประกันหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ระหว่างนายดำผู้ให้กู้กับนายแดงผู้กู้ ฉบับลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้น หากระบุไม่ชัดแจ้งตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม จะทำให้สัญญาค้ำประกันตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๘๕/๑ ผู้ค้ำประกันจะรู้ว่าตนต้องรับผิดชอบในหนี้ได้บ้าง สมควรที่ตนจะเข้าค้ำประกันหนี้ทุกหนี้หรือไม่ (ฎ.๑๗๘๗/๔๘)

(๔) ม.๖๘๑ วรรค ๒ และ ๓

การที่ผู้ค้ำประกันลงลายมือชื่อในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ที่ไม่ใช่หนี้ในอนาคต ทำสัญญาประธานน่าจะพอถือได้ว่าชัดแจ้งตามมาตรา ๖๘๑ วรรค ๒ แล้ว (ฎ.๓๑๒๑/๓๕) ฎ.๓๑๒๑/๓๕ สัญญาประกันที่ประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ ลงชื่อไว้สองแห่งคือในช่องหน้าคำว่า พยาน และหน้าคำว่าผู้ค้ำประกัน แสดงว่าจำเลยที่ ๒ มีเจตนาลงชื่อในฐานะพยานและในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ ๑ ที่มีต่อโจทก์ตามสัญญาประกันที่ประนอมยอมความ โดยแสดงฐานะด้วยคำว่าผู้ค้ำประกัน ต่อจากลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑

(๔) ม.๖๘๑ วรรค ๒ และ ๓

ฎ.๒๘๕๖/๕๗ จำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ ซึ่งตามสัญญาค้ำประกันระบุว่าเป็นการค้ำประกันการซื้อขายตามสัญญา เมื่อสัญญาค้ำประกันมีได้มีข้อความว่าเป็นการค้ำประกันการซื้อขายสินค้าเฉพาะที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่สัญญาค้ำประกันมีผลใช้บังคับเท่านั้น ความรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันจึงต้องรวมถึงหนี้ตามสัญญาซื้อขาย เม็ดเงินที่เกิดขึ้นก่อนมีการทำสัญญาค้ำประกันด้วย (เทียบ ฎ.๑๘๘๒/๖๔)

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ฎ.๑๘๘/๔๕ สัญญาค้ำประกันมีได้ระบรายละเอียดว่า จำเลยที่ ๒ ค้ำประกันหนี้คราวใด (จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงิน โจทก์ไปหลายครั้ง) และมีจำนวนเงินเท่าใดที่ผู้ค้ำประกัน จะต้องรับผิดชอบ จึงเป็นเอกสารไม่สมบูรณ์และไม่อาจอนุมาน ได้ว่าผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบในจำนวนหนี้เท่าใด จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ตามฟ้อง

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

แต่ถ้าหนี้ประธานเป็นหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข เช่น ค้ำประกันสัญญาเบิกเงินกินบัญชี เป็นต้น (ฎ.๓๔๒๘/๔๒) ซึ่งปัจจุบันตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสองกำหนดให้สัญญาค้ำประกันต้องระบุทั้งวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้รายที่ค้ำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกัน แต่ในส่วนระยะเวลาหาก เป็นการค้ำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวตาม มาตรา ๖๘๘ จะไม่ระบุระยะเวลาก็ได้

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ในกรณีหนี้ประธานเป็นหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข หากสัญญาค้ำประกันระบุแตกต่างหรือ ไม่ครบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง จะทำให้สัญญาค้ำประกันเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๘๕/๑ ซึ่งในกรณีนี้เป็นหลักกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่และมีความเคร่งครัดเกี่ยวกับรายละเอียดใน สัญญาค้ำประกัน ต่างจากเดิมที่ไม่มีข้อกำหนดเคร่งครัดเช่นนี้ก็ยังคงบังคับได้ ดังนั้น ต้องระวัง เวลาอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเดิมที่กล่าวถึงการค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้ในภายหลังว่า ต้องอย่าอ้างว่า ในปัจจุบันหากสัญญาค้ำประกันมีข้อความที่แตกต่างหรือไม่ครบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง จะทำให้ตกเป็นโมฆะในส่วนการค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขไปแล้ว

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ฎ.๔๓๐๘/๖๕ เมื่อหนังสือสัญญาค้ำประกันทำขึ้นภายหลัง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.พ.พ.(ฉบับที่ ๒๐) มีผลใช้บังคับ จึงต้องนำ ม.๖๘๑ และ ๖๘๕/๑ ที่แก้ไขมาใช้บังคับ กรณีนี้ มูลหนี้ตามคำฟ้องเกิดขึ้นภายหลังการทำสัญญาค้ำประกัน กรณีจึงเป็นการประกันมูลหนี้ที่อาจสมบูรณ์ได้ในอนาคต... เมื่อสัญญาค้ำประกันระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๓ มิได้ระบุ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ ที่จะค้ำประกัน สัญญาค้ำประกันดังกล่าวจึงเป็นบรรดา ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจาก ม.๖๘๑ ว.๒ ตกเป็นโมฆะตาม ม.๖๘๕/๑ จำเลยที่ ๓ ไม่ต้องรับผิดชอบตาม สัญญาค้ำประกันต่อโจทก์

- หนี้ในอนาคตฯ เช่น คำฯ ๘.๖.เบิกเงินกินบัญชี, คำฯความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นจากลูกจ้างในการเข้าทำงานในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ
- ผู้ค้ำฯ จะได้ว่าตนต้องรับผิดชอบเพียงใดสมควรที่ตนจะ เข้าค้ำฯ หนี้นี้หรือไม่ (คือ รับผิดชอบอย่างมีขอบเขต รับผิดชอบ จำนวนที่ระบุไว้ รับผิดชอบภายในระยะเวลาที่จำกัด)
- การจำนองก็อาจเป็นประกันหนี้ที่มีอยู่แล้วหรือหนี้ในอนาคตได้ ตาม ม.๓๐๗ ประกอบ ม.๖๘๑ (เนติ ๖๒)(เทียบ ฎ.๕๘๒๘/๕๕)

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ฎ.๓๔๒๘/๔๒ มาตรา ๓๐๗ บัญญัติว่าบทบัญญัติมาตรา ๖๘๑ ว่าด้วยค้ำประกัน นั้น ท่านให้ใช้ได้ในการจำนอง อนุโลมตามควร ดังนั้น สัญญาจำนองซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ จึงสามารถประกันหนี้เบิกเงินกินบัญชีซึ่งเป็นหนี้ในอนาคตได้ ฎ.๕๘๒๘/๕๕ ตามมาตรา ๓๐๗ ประกอบมาตรา ๖๘๑ การจำนองเพื่อประกันหนี้ ในอนาคตสามารถกระทำได้ ดังนั้น แม้จำเลยที่ ๒ จะทำสัญญาจำนองไว้ก่อนที่จะเกิด มูลหนี้ตามคำสัญญาใช้เงินซึ่งเป็นมูลหนี้ประธาน สัญญาจำนองก็ย่อมมีผลสมบูรณ์

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ๖.๓

ถ้ามีหนี้หลายมูลหนี้ บางมูลหนี้สัญญาค้ำประกันระบุชัดเจน
ตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม แต่บางมูลหนี้ระบุไม่ชัดเจนหรือ
ในส่วนหนี้ในอนาคตสัญญาค้ำประกันฉบับระบุแตกต่างหรือ
ไม่ครบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง เฉพาะข้อตกลงในการค้ำ
ประกันหนี้ที่ไม่ชัดเจนหรือหนี้ในอนาคตก็มิใช่ แต่ข้อตกลง
ในส่วนการค้ำประกันหนี้ที่มีอยู่แล้วและชัดเจนก็สมบูรณ์
(เทียบ เนติ ๖๒ และ เทียบ ฎ.๑๐๒๓/๒๕๔๘)

สัญญาค้ำประกันบุคคลเข้าทำงานที่มีเจตนาค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่บุคคลนั้น
ทำงานถือเป็นสัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคต (ฎ.๘๘๕๖/๕๕) ตาม ม.๖๘๑ ๖.๒
แต่ผู้ค้ำประกันจะมีขอบเขตความรับผิดชอบเพียงใดเมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่งหรือ
หน้าที่ในการทำงานต้องแล้วแต่สัญญาค้ำประกันเขียนให้ครอบคลุมหรือไม่เพียงใด
และที่สำคัญการค้ำประกันหนี้ในอนาคตในปัจจุบันสัญญาค้ำประกันต้องระบุให้ครบ
ตาม ม.๖๘๑ ๖.๒ หากสัญญาค้ำประกันระบุแตกต่างหรือไม่ครบตาม ม.๖๘๑ ๖.๒
จะทำให้สัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคตตกเป็นโมฆะ ตาม ม.๖๘๕/๑

แนวฎีกาที่ ส.ญ.ค้ำฯ ระบุตำแหน่งหน้าที่ของลูกจ้างที่เข้าค้ำฯ
แต่ลูกจ้างทำการนอกเหนือไปจากตำแหน่งหน้าที่ของลูกจ้าง
- ค้ำฯ ลูกจ้างตำแหน่งหัวหน้าช่างเครื่องไฟฟ้า แต่ลูกจ้างขับรถ
นายจ้างไปชนรถผู้อื่น ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๑๓๗๓/๑๓(ป))
- ค้ำฯ ลูกจ้าง หน้าที่ พนง.ขับรถ แต่ลูกจ้างนำใบเบิกค่ารักษา
พยาบาลซึ่งเป็นเอกสารปลอมไปขอเบิกเงิน ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ
(ฎ.๑๔๘๓/๒๗)
- ค้ำฯ ลูกจ้าง หน้าที่ พนง.ขายตัวและคิดรถ แต่ลูกจ้างขับรถ
โดยสารไปชนผู้อื่น ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๒๓๕๓/๒๗)
- ค้ำฯ จำเลยที่ ๑ เข้าทำงานเป็น ปรภ. ฆาตกร แต่จำเลยที่ ๑
ไปหลอกเงินลูกค้าธนาคาร ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๕๗๒๐/๓๓)
- ค้ำฯ ส.เข้าทำงานครั้งแรก เมื่อ ส.เลิกทำงาน ส.ญ.ค้ำฯ สิ้นผล
ต่อมา ส.เข้าทำงานใหม่ ผู้ค้ำฯ เดิมไม่ผูกพัน (ฎ.๖๑๓๘/๔๐)

ฎ.๑๕๐๑/๔๘ จำเลยค้ำประกัน ข. ในขณะที่ ข. มีตำแหน่งผู้ช่วยจัดซื้อสินค้า
ไม่เกี่ยวกับการขายสินค้าของโจทก์ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวเงินจากการขายสินค้า
ซึ่งตามสภาพงานจะต้องมีทั้งสินค้าใหม่ๆ เงินที่ขายสินค้าหมุนเวียนผ่านมือไป
อันมีลักษณะการทำงานแตกต่างไปจากการช่วยจัดซื้อสินค้าอย่างสิ้นเชิง งาน
ตำแหน่งพนักงานขายสินค้าจึงถือได้ว่าอยู่นอกเหนือเจตนาและความมุ่งหมาย
จะผูกพันตนของจำเลยตามสัญญาค้ำประกันในขณะที่เข้าทำสัญญาค้ำประกัน
การที่ ข. ได้ทำความเสียหายแก่โจทก์ขณะอยู่ในตำแหน่งพนักงานขายสินค้า
ของโจทก์ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ (ฎ.๖๓๕๓/๔๗)

ฎ.๖๐๒๐/๕๑ เดิมโจทก์จ้างจำเลยที่ ๑ ในตำแหน่งพนักงานเสริมชื่อ มีจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ค้ำประกัน
การทำงาน ต่อมาโจทก์ได้ทำสัญญาจ้างจำเลยที่ ๑ ใหม่ในตำแหน่งผู้จัดการ โดยมีจำเลยที่ ๔ จำนวน
ที่คิดเป็นประกันการเข้าทำงาน อันเป็นการตกลงทำสัญญาจ้างกันใหม่ในตำแหน่งงานใหม่ที่มีความ
รับผิดชอบที่มากกว่าโดยไม่ปรากฏว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้รู้เห็นให้ความยินยอมด้วย อีกทั้งตาม
สัญญาจ้างฉบับใหม่ก็มิได้ระบุไว้ที่คืนส่วนที่จำเลยที่ ๔ จำนวนเป็นประกันการทำงานของจำเลยที่ ๑
ไว้แก่โจทก์นั้นเป็นการประกันเพิ่มเติมจากที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ค้ำประกันไว้เดิม อันเป็นข้อเท็จจริง
ที่แสดงเจตนาของโจทก์และจำเลยที่ ๑ ที่ไปบังคับตามสัญญาจ้างใหม่และเป็นผลทำให้สัญญาจ้างจำเลย
ที่ ๑ ในตำแหน่งพนักงานเสริมเดิมและสัญญาค้ำประกันเดิมที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ กระทำผูกพันไว้กับ
โจทก์สิ้นสุดลงไป ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายในขณะที่ผู้จัดการของโจทก์ตาม
สัญญาจ้างใหม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามที่อ้าง (เนติ ๖๓) (ฎ.๑๕๕๐/๕๓)

ปัจจุบันค้ำฯ หนี้ในอนาคตต้องระวางว่าจะชัดเจน ม.๖๘๑ ๖.๒ หรือไม่
ฎ.๘๘๓ - ๘/๕๒ จำเลยที่ ๔ มีเจตนาค้ำประกันโจทก์
ในการที่โจทก์สมัครเข้าทำงานกับจำเลยที่ ๑ และยินยอม
ค้ำประกันโจทก์ไม่ว่าจะทำงานกับจำเลยที่ ๑ ในหน้าที่
หรือตำแหน่งงานใด จึงเป็นการทำสัญญาค้ำประกันหนี้
ในอนาคตซึ่งกฎหมายอนุญาติให้มีการประกันได้ ดังนั้น
เมื่อจำเลยที่ ๑ รับโจทก์เข้าทำงานและต่อมาโจทก์ได้ก่อ
ความเสียหายขึ้น จำเลยที่ ๔ จึงต้องรับผิดชอบต่อจำเลยที่ ๑
ตามสัญญาค้ำประกัน (ฎ.๑๖๘๐๔/๕๕, ๑๓๕๖๓/๕๘,
๘๘๕๖/๕๕)

ฎ.๓๔๖๔/๖๑ สัญญาค้ำประกันรับรองความเสียหายที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทำไว้กับ โจทก์ ระบุว่า ข้าพเจ้าจึงตกลงยินยอมขึ้นเป็นผู้ค้ำประกันรับรองความเสียหาย... และ ข้อ ๑ ระบุว่า ในระหว่างเวลาที่บุคคลที่ข้าพเจ้าค้ำประกันปฏิบัติงานอยู่...ตามสัญญาว่าจ้างหรือสัญญาแต่งตั้งผู้ขาย...หรือตำแหน่งหน้าที่การงานที่บริษัทฯ รับไว้ในขั้นต้น หรือในตำแหน่งหน้าที่การงานที่เปลี่ยนไปเป็นภายหลัง หากบุคคลที่ข้าพเจ้าค้ำประกัน ได้กระทำ...เป็นเหตุให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหาย... ถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยอมผูกพันต่อชำระหนี้ที่จำเลยที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายสำหรับตำแหน่งที่ระบุไว้และที่เปลี่ยนไปในอนาคต ซึ่งความเสียหายเกิดขึ้นขณะจำเลยที่ ๑ ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการร้าน แม้ตำแหน่งจะสูงขึ้นและมีความรับผิดชอบมากขึ้นแต่มีได้อยู่เหนือความตกลงของสัญญาฯ ประกอบกับยังคงมีหน้าที่ในการขายสินค้าและเก็บเงินค่าสินค้าส่งโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบความเสียหายที่จำเลยที่ ๑ ก่อขึ้นตามสัญญาฯ

**สัญญาค้ำประกัน
คุ้มครองเงิน
และดอกเบี้ย ฯ
เพียงใด**

 (๕) ม.๖๘๓
ถ้าสัญญาค้ำประกันระบุจำนวนเงินที่ค้ำประกันไว้ลอย ๆ เช่น รับผิดชอบในวงเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท กรณีนี้ต้องรับผิดชอบตามจำนวนที่ระบุแต่ไม่เกินหนี้ที่ประธานและยังต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยจากต้นเงินดังกล่าวด้วย (เทียบ ฎ.๓๗๖๗/๓๓) แต่ถ้าระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดเจนแล้วแต่ไม่ระบุวงเงินที่ค้ำประกันไว้และเป็นกรณีที่ไม่ใช่การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหมีเงื่อนใจ เห็นว่าต้องรับผิดชอบเต็มตามจำนวนหนี้ที่ค้ำประกันและยังต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยจากต้นเงินเต็มจำนวนดังกล่าวด้วย

 (๕) ม.๖๘๓
แต่ถ้าสัญญาค้ำประกันระบุจำกัดจำนวนไว้ชัดเจน เช่น ยอมค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้งอุปกรณ์แห่งหนี้ทั้งสิ้นตามสินเชื่อดังกล่าวให้แก่ธนาคารไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือจำกัดเวลาการค้ำประกันไว้ (เทียบ ฎ.๙๐๔๔/๕๘) ก็รับผิดชอบตามที่จำกัดไว้วันนั้น (เทียบ ฎ.๓๐๘๑/๔๕)

 (๕) ม.๖๘๓
ฎ.๓๓๔๓/๒๘ หนังสือสัญญาค้ำประกันมีข้อความว่า ผู้ค้ำประกันตกลงยินยอมชำระหนี้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้งอุปกรณ์แห่งหนี้ทั้งสิ้นตามสินเชื่อดังกล่าวให้แก่ธนาคารเป็นจำนวนไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการค้ำประกันอย่างจำกัดจำนวน เมื่อรวมต้นเงินดอกเบี้ยและอุปกรณ์แห่งหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท อย่างไรก็ตามนี้ดังกล่าวเป็นหนี้เงิน จำเลยที่ ๓ (ผู้ค้ำประกัน) ต้องชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ในระหว่างพิจารณาคดีตาม ม.๒๒๔ว.๑(เนติ๕๖) (ปัจจุบันในส่วนดอกเบี้ยต้องระงับ ม.๖๘๖ ด้วย)

 (๕) ม.๖๘๓
ฎ.๓๐๒/๔๕ แม้สัญญาค้ำประกันดังกล่าวอันเป็นสัญญาหรือหนี้อุปกรณ์จะมีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ ก็ต้องถืออัตราดอกเบี้ยตาม ที่ระบุไว้ในสัญญาหรือหนี้อุปกรณ์

(๕) ม.๖๘๔

ผู้ค้าฯ ย่อมรับผิดชอบเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความ (ม.๖๘๔)

หมายถึงค่าฤชาธรรมเนียมที่ ตน ต้องใช้แก่ จน.ตามคำพิพากษาในกรณีที่ จน.ฟ้อง ตน.เพียงคนเดียว ถ้า จน.ไม่ได้รับชำระหนี้รวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียม ผู้ค้าฯ ต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าวตาม ม.๖๘๔ เว้นแต่โจทก์ฟ้องคดีโดยมิได้เรียกผู้ค้าฯ ชำระหนี้ก่อน

ฎ.๒๓๑๘/๑๕ การที่ศาลอุทธรณ์ให้จำเลยที่ ๒ (ผู้ค้าฯ) ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ในฐานะที่จำเลยที่ ๒ เป็นผู้แพ้คดีแก่โจทก์ตาม ป.วิ.พ.ม.๑๖๑ หากกรณีใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยที่ ๑ (จน). อันจะอ้างเหตุไม่ทวงถามตาม ป.พ.พ. ม. ๖๘๔ ขึ้นเป็นข้อยกเว้นความรับผิดไม่

(๖) ม.๖๘๕/๑

ม.๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้าประกันที่แตกต่างไปจาก

ม.๖๘๑ ๖.๑ ๖.๒ และ ๖.๓ ม.๖๘๖

ม.๖๘๔ ม.๖๘๘ และ ม.๖๘๙ เป็นโมฆะ

ผู้ค้าฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้าฯชำระหนี้)(ม.๖๘๖)

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้าฯ(ม.๖๘๗ - ๖๘๘)

๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)(ม.๖๘๙ - ๗๐๑)

ผู้ค้าฯ

๑. บททั่วไป (อะไรและเพียงใด)

๑) ขอบเขตการผู้ค้าฯ(ม.๖๘๐ - ๖๘๑/๑, ๖๘๓ - ๖๘๔, ๖๘๕/๑)

๒) ผู้รับเงื่อนไข,ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒)

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบส่วนที่เหลือ (ม.๖๘๕)

ผู้ค้าฯประกันหลายคน

รับผิดชอบอย่างไร

(๒) ผู้ค้าฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ๖.๒)

- ผู้ค้าฯประกันหลายคนแม้ได้เข้าทำสัญญาผู้ค้าฯประกันร่วมกัน โดยทำสัญญาคณะฉบับและต่างวันกัน แต่เป็นการผู้ค้าฯประกันหนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ม.๖๘๒ ๖.๒

เฉพาะผู้ค้าฯประกันด้วยกันต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้

อย่าง ลูกหนี้ร่วม (ฎ.๒๓๓๐/๓๘, ๒๒๔๓/๓๖) ไม่ใช่ต่างคนต่าง

รับผิดชอบและต้องนำ ม.๒๕๑ ถึง ๒๕๖ มาบังคับ

ฎ.๑๖๒๘/๖๔ จำเลยทั้งสามต่างฝ่ายต่างยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้กู้ยืมของผู้ตายที่มีต่อโจทก์ จำเลยทั้งสามจึงมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันรวมกันตาม ม.๖๘๒ ว.๒

 เนติ ๓๐ คำ

แดง กู้ ๒ ล้าน ขาว ค้ำฯ ๑ ล้าน ต่อมาเขียว ค้ำฯ ๑ ล้าน

ม.๖๘๒ ว.๒

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๐ ข้อ ๕ รัชคำตอบ... นายเขียวและนายขาวเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้กู้ยืมเงิน แม้มิได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันร่วมกัน โดยทำสัญญาคณะฉบับและต่างวันกัน (นายแดงทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายขาวทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันต่อมา นายเขียวทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) แต่เป็นการค้ำประกันหนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ.มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง นายเขียวและนายขาวจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าอย่างลูกหนี้รวมในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ฎ.๒๓๓๐/๒๕๓๘) ไม่ใช่ต่างคนต่างรับผิดชอบละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท...

**ผู้ค้ำประกันหลายคน
เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้
ผู้ค้ำประกันคนหนึ่ง
ตามสัญญาค้ำประกัน
ผลเป็นอย่างไร**

 (๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ว.๒)

- การที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งตามสัญญาค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันคนอื่นไม่หลุดพ้นยังต้องรับผิดชอบ

(กรณีนี้หมายถึงการที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งตามสัญญาค้ำประกัน ไม่ใช่เรื่องการปลดหนี้ในหนี้ประธานซึ่งจะส่งผลต่างกัน หากเป็นการปลดหนี้ในหนี้ประธานจนหนี้ประธานระงับ จะทำให้ผู้ค้ำประกันทุกคนเป็นอันหลุดพ้นไม่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ตามมาตรา ๖๘๘)

ฎ.๓๑๕/๖๑ เมื่อได้ความว่า ทั้งจำเลยที่ ๒ และ บ. ต่างทำสัญญาค้ำประกันหนี้รายเดียวกันย่อมต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อ บทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันมิได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันที่มีได้ ค้ำประกันร่วมกัน แต่ต้องรับผิดชอบร่วมกันดังกล่าวไว้จึงต้องใช้หลักทั่วไป ตามมาตรา ๒๒๕, ๒๕๓ และ ๒๕๖ แม้โจทก์จะยอมรับการชำระหนี้และปลดหนี้ให้ บ. คงเป็นประโยชน์แก่โจทก์เพียงเท่าส่วนของ บ. ชำระให้โจทก์และที่ปลดไป ซึ่งทำให้โจทก์ไม่อาจใช้สิทธิไล่เบี้ยจากจำเลยที่ ๒ ในส่วนที่ปลดไปได้เท่านั้น หากทำให้จำเลยที่ ๒ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบในส่วนที่เหลือไม่(ฎ.๑๕๖๘/๖๒)

ฎ.๑๒๓๘/๕๘ การที่ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษาซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ชั้นต้นร่วมกับจำเลยในคดีนี้ชำระหนี้บางส่วนให้แก่เจ้าหนี้และเจ้าหนี้มีหนังสือปลดภาระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษารายนั้นแล้วก็ตามหนังสือดังกล่าวเป็นเพียงการแสดงเจตนาของเจ้าหนี้ว่าไม่ประสงค์ที่จะเรียกให้ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษารายนั้นชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่เจ้าหนี้จนสิ้นเชิง ตาม ม.๒๕๑ เท่านั้น ไม่มีผลทำให้จำเลยในคดีนี้ซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่เหลือภายหลังหักชำระหนี้แต่อย่างใดเพราะหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ชำระโดยสิ้นเชิง จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้ส่วนที่เหลือแก่เจ้าหนี้ (เนติ ๗๐) (ฎ.๓๖๗/๑๑, ๓๑๘/๖๑, ๒๕๕๗/๖๒, ๓๕๖๘/๖๒)

เนติ ๗๐

คำ

หนี้ถึงกำหนด
 ข้าราชการให้ค่า ๖๐๐,๐๐๐ บาท
 ค่าทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง ๓ | ขาว | ต่อมาเขียว
 ๒ ล้าน | ๑ ล้าน | ๑ ล้าน

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ข้อ ๕ รางคำตอบ... นายเขียวและนายขาวเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้คู่สมเงิน แม้ได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันร่วมกัน โดยที่สัญญาคนละฉบับและต่างวันกัน แต่เป็นการค้ำประกันหนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ.มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง นายเขียวและนายขาวจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบค้ำอย่างลูกหนี้ร่วมในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ฎ.๒๓๓๐/๒๕๓๘) ไม่ใช่ต่างคนต่างรับผิดชอบละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่นายขาวชำระหนี้ให้แก่หนี้ค่า ๖๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนายค้ำทำหนังสือปลดหนี้ให้นายขาว แสดงว่านายค้ำไม่ประสงค์จะให้นายขาวชำระหนี้จนสิ้นเชิงตามมาตรา ๒๕๑ เท่านั้น นายเขียวยังคงรับผิดชอบในหนี้ที่เหลือ (ฎ.๑๒๓๘/๕๕๘) นายค้ำจึงมีสิทธิเรียกร้องให้นายเขียวชำระหนี้อีก ๔๐๐,๐๐๐ บาท...

**ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งชำระหนี้
 จะไล่เบี้ยผู้ค้ำประกันคนอื่น
 ได้เพียงใด**

จน.

← ขาว ใช้หนี้แทน ๑ ล้าน

คำ ๓ | ขาว | เขียว
 ๑ ล้าน | ๑ ล้าน | ๑ ล้าน

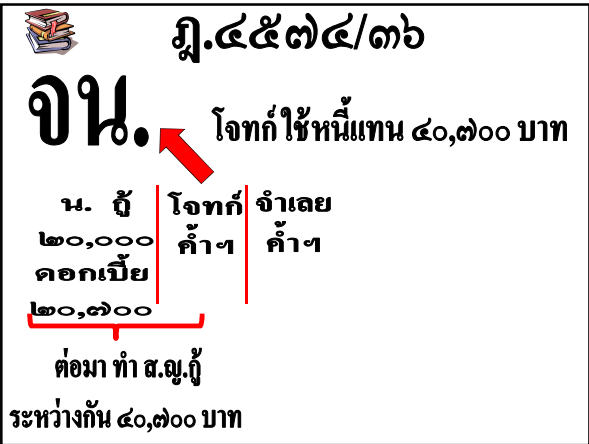
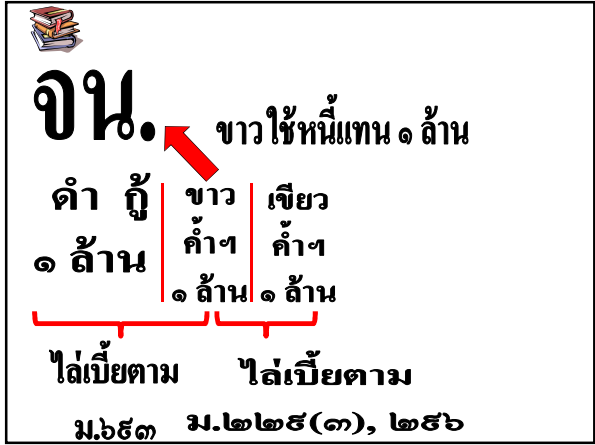
+
 จำนวน
 ที่ดิน

(๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒ วรรค ๒)
 - ถ้าผู้ค้ำประกันคนหนึ่งยอมชำระหนี้แก่เจ้าหนี้
ยอมรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ได้เบี้ยเอาแก่
ผู้ค้ำประกันคนอื่นได้ตามส่วนเท่าๆ กันตามมาตรา
๒๒๕ (๓) และ ๒๕๖ พร้อมคอกเบี้ยตามมาตรา
๒๒๔ วรรคหนึ่ง (ฎ.๓๑๒๕/๒๕๓๘)

ฎ.๓๐๒๘/๖๒ โจทก์และจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นผู้ค้าประกันจำเลยที่ ๑ ต่อ
 ธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้าประกัน
 จำเลยที่ ๑ ในหนึ่งรายเดียวกัน โจทก์กับจำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบต่อ
 ธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกันตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อโจทก์
เข้าใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทนจำเลยที่ ๑ แล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของ
 ธนาคาร ก. ได้เบียดเอาแก่จำเลยที่ ๒ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กันตามมาตรา
 ๒๒๕ (๓) และมาตรา ๒๕๖ (ฎ.๑๒๖๘/๕๓)

ฎ.๕๐๓๕/๔๕ โจทก์กับจำเลยที่ ๒ และ ๓ ต่างเป็นผู้ค้าประกันหนี้ของ
 จำเลยที่ ๑ ต่อบริษัทฯ อ. แม้วงเงินค้ำประกันจะไม่เท่ากัน โจทก์กับ
 จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ก็ต้องรับผิดชอบต่อบริษัทฯ อ. อย่างลูกหนี้ร่วมตาม
 ม.๖๘๒ ๖.๒ เมื่อโจทก์ชำระหนี้แก่บริษัทฯ อ. แทนจำเลยที่ ๑ ไปแล้ว
 ๔,๘๓๘,๕๖๓.๔๐ บาท โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของบริษัทฯ อ. ได้เบียด
 เอาแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กัน ตาม ม. ๒๒๕(๓) และ
 ม.๒๕๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์คนละ ๑,๖๑๒,๘๕๕.๘๐
 บาท พร้อมดอกเบี้ย นับแต่วันที่โจทก์จ่ายเงินให้แก่บริษัทฯ อ.
 จนกว่าจะชำระเสร็จ (ฎ.๓๕๕/๐๕)

ฎ.๔๓๓๓/๖๔ โจทก์และจำเลยต่างเป็นผู้ค้าประกัน ป. ลูกหนี้
 ต่อธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็น
 ผู้ค้าประกันในหนึ่งรายเดียวกัน โจทก์และจำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อ
 ธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ๖.๒ เมื่อโจทก์เข้า
 ใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทน ป. แล้ว โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของ
 ธนาคาร ก. ด้วยอำนาจกฎหมาย ได้เบียดเอาแก่จำเลย ได้ตามส่วน
 เท่า ๆ กัน ตาม ม.๒๒๕ (๓) และ ม.๒๕๖ โจทก์จึงมีสิทธิได้เบียดเอา
 แก่จำเลยเพื่อต้นเงินและดอกเบี้ยทันทีที่ ได้ชำระหนี้ หากมีสิทธิ
 คิดดอกเบี้ยเมื่อโจทก์ทวงถามและจำเลยผิดนัดชำระหนี้ไม่

หากมีการแปลงหนี้ใหม่ในกรณีต่อไปนี้จะมิผลให้หนี้ตามสิทธิได้เบียดรับไป
 ฎ.๕๕๓๔/๓๖ โจทก์และจำเลยเป็นผู้ค้าประกัน น. ในหนึ่งรายเดียวกัน จึงเป็น
 ลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ๖.๒ เมื่อโจทก์ชำระหนี้แก่จำเลยแล้วย่อมรับช่วงสิทธิ
 ของจำเลยได้เบียดเอาแก่จำเลยได้ทั้งหมดตาม ม.๒๒๕(๓) และ ๒๕๖ และยังมีสิทธิที่
 จะได้เบียดเอาแก่ น. เพื่อให้ชำระหนี้ทั้งหมดได้ตาม ม.๖๕๓ ๖.๑ อีกด้วย เมื่อปรากฏ
ต่อมาว่าโจทก์ตกลงกับ น. ทำหนังสือสัญญากู้เงินมีข้อความว่า เป็นหนี้เงินกู้โจทก์
๔๐,๓๐๐ บาท ถือได้ว่าหนี้ใหม่เกิดขึ้นตามสัญญากู้เงิน เป็นการแปลงหนี้ใหม่เพื่อให้
หนี้ตามสิทธิได้เบียดแก่ น. ระบุรับไป และความรับผิดชอบของจำเลยในฐานะผู้ค้าประกันหนี้
เดิมของ น. และในฐานะลูกหนี้ร่วมกับโจทก์ย่อมระงับไปด้วย อันสิทธิได้เบียด(เนติ๕๕)

กรณีมีทั้งผู้ค้ำประกันและ
ผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น
ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แล้ว
จะได้เบี้ยผู้จำนองประกันหนี้
ของบุคคลอื่นได้หรือไม่

 ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖
ธนาคาร ก.

โจทก์ใช้หนี้แทน ๑ ล้าน

จำเลยที่ ๑ กู้ ๑ ล้าน	โจทก์ ค้ำฯ ๑ ล้าน	จำเลยที่ ๒ จำนองที่ดิน ๑ ล้าน
--------------------------	-------------------------	-------------------------------------

 (๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒ วรรค ๒)
- ในกรณีของผู้จำนองประกันหนี้ของ
บุคคลอื่นไม่มีทบัญญัติให้นำ ม.๖๘๒ วรรค ๒
ในลักษณะค้ำประกันมาใช้บังคับ
- ผู้ค้ำฯ จะรับช่วงสิทธิเจ้าหนี้บังคับ
ทรัพย์จำนองที่ไม่ใช่ของลูกหนี้ชั้นต้น
ไม่ได้ (ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖)

ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖ การที่จำเลยที่ ๒ จำนองที่ดินของตนเพื่อประกันหนี้เงินกู้ที่
จำเลยที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ธนาคาร ก. เจ้าหนี้ เป็นการให้สัญญาต่อเจ้าหนี้ของ
จำเลยที่ ๑ ว่า หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ก็ให้ธนาคารเจ้าหนี้ของจำเลยที่ ๑
บังคับจำนองเอาที่ดินของจำเลยที่ ๒ ได้ ต่างกับการค้ำประกันซึ่งโจทก์ผู้ค้ำ
ประกันสัญญาว่า ถ้าจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ โจทก์จะชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ของจำเลย
ที่ ๑ ... ในกรณีของจำเลยที่ ๒ ต้องบังคับตามลักษณะจำนองซึ่งไม่มีทบัญญัติ
ให้นำ ม.๖๘๒ วรรค ๒ ในลักษณะค้ำประกันมาใช้บังคับกับจำเลยที่ ๒ ให้ต้องรับผิด
อย่างลูกหนี้ร่วมกับโจทก์ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกัน อีกทั้งไม่ใช่กรณีผู้ค้ำประกัน
หลายคนยอมตนเข้าค้ำประกันหนี้รายเดียวกันอันจะต้องรับผิดอย่าง
ลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ วรรค ๒ อันจะทำให้โจทก์รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้
บังคับจำนองกับที่ดินของจำเลยที่ ๒ ได้
(สรุป โจทก์จะรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้มาบังคับจำนองที่ดินของจำเลยที่ ๒ ไม่ได้)

เจ้าหนี้บังคับผู้ค้ำประกันแล้ว
ได้ไม่ครบ ลูกหนี้ต้องรับผิด
หนี้ในส่วนที่เหลือหรือไม่

 ๓) ลูกหนี้รับผิดชอบส่วนที่เหลือ (ม.๖๘๕)
- ถ้าเจ้าหนี้บังคับผู้ค้ำประกันแล้ว ได้ไม่ครบรวมทั้ง
ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน และอุปกรณ์ด้วย
ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบหนี้ในส่วนที่เหลือ (ผู้ค้ำฯ ชำระ
บางส่วน เจ้าหนี้ปลดหนี้ผู้ค้ำฯ ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบ
ส่วนที่เหลือ(ผษ.๔๕)(เนติ๕๕))(ฎ.๘๕๓/๔๐
เนติ ๓๐, ๓๑๕/๖๑)
- เว้นแต่ลูกหนี้มีเหตุอื่นยกขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ในการ
ปฏิเสธไม่ชำระหนี้ เช่น หนี้เงินกู้ที่เหลือระงับแล้ว
หรือไม่มีหลักฐานการฟ้องร้องหรือขาดอายุความ ฯ

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๕๕)

ฎ.๓๑๕/๖๑ การที่โจทก์ยอมรับชำระหนี้บางส่วนจากผู้ค้ำประกัน เมื่อยังมีหนี้ที่เหลือ จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ชั้นต้นคงต้องรับผิดชอบ เจ้าหนี้อีกจนครบจำนวนตามมาตรา ๖๕๕

ฎ.๕๕๓/๔๐ เหตุหลุดพ้นจากหนี้ที่ค้ำประกันของผู้ค้ำประกันจะเป็นผลให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้นหลุดพ้นไปด้วยนั้น ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๖๕๕ คือจะหลุดพ้นเฉพาะในส่วนที่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ ในส่วนหนี้ที่ยังเหลือนั้น จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้นยังคงต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ (เนติ ๕๕, ๗๐)

เนติ ๗๐

คำ

หนี้ถึงกำหนด

ขาวชำระหนี้ให้ค่า ๖๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง กู้	ขาว	ต่อมาเขียว
๒ ล้าน	ค้ำฯ	ค้ำฯ
	๑ ล้าน	๑ ล้าน

ข้อสอบเนติ-๑ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ข้อ ๕ รงคำตอบ นายแดงเป็นลูกหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่มีผู้อื่นมาค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าว ทำให้ความรับผิดชอบของนายแดงเปลี่ยนแปลงไปไม่ ดังนั้น เมื่อนายขาวผู้ค้ำประกันคนหนึ่งชำระหนี้แก่นายดำ (ผู้ให้กู้) ๖๐๐,๐๐๐ บาท นายแดงยังต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เหลือ ตามมาตรา ๖๕๕ (ฎ.๕๕๓/๒๕๔๐) การที่นายดำปลดหนี้ให้นายขาวเป็นการปลดหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน ไม่มีผลไปถึงหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นหนี้ประธาน นายดำจึงมีสิทธิเรียกร้องให้นายแดงชำระหนี้อีก ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท...ทั้งนี้ นายดำมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากนายแดงและนายเขียวรวมแล้วไม่เกิน ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท

คำฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๕๐ - ๖๕๕/๑)
๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้ำฯชำระหนี้) (ม.๖๕๖)
๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๕๗ - ๖๕๖)
๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก) (ม.๖๕๗ - ๗๐๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๕๖ (ใหม่))

- มาตรา ๖๕๖ (เดิม) เมื่อลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำประกันได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าว (เนติ ๕๗, ๖๗) (ฎ.๕๔๕๗/๖๒.๑๐๑๒/๖๓) แต่ปัจจุบันใช้แนวตามกฎหมายเดิมไม่ได้แล้ว ปัจจุบันหากลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ ต้องบังคับตามมาตรา ๖๕๖ (ใหม่) และที่จะกล่าวต่อไปจะหมายถึงมาตรา ๖๕๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่นี้

สัญญาค้ำประกันทำขึ้น ก่อนกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม แต่ลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดชำระหนี้ ภายหลังกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม ต้องใช้ ม.๖๕๖ (ใหม่) หรือไม่

คำฯ

พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น"

มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ลูกหนี้ค้ำประกันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้"

แม้สัญญาค้ำประกันทำขึ้นก่อนวันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ แต่ตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว เมื่อลูกหนี้ชั้นต้นค้ำประกันนั้นเป็นระยะเวลาหลังจากที่ พ.ร.บ. ดังกล่าว ใช้บังคับแล้ว กรณีจึงต้องด้วย ม.๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่ (ฎ.๒๕๕๘๐/๖๓)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ผิดนัดเป็นไปตาม

- (๑) ม.๒๐๔ วรรค ๑
- (๒) ม.๒๐๔ วรรค ๒
- (๓) ม.๒๐๖

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด ถ้าเจ้าหนี้ไม่มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันผลเป็นอย่างไร

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดไม่ปรากฏว่าเจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกัน ฎ.๓๗๘๔/๖๒ ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดไม่ปรากฏว่า โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ตาม ม.๖๘๖ วรรค ๑ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำฯ ซึ่งมีลูกหนี้ชั้นต้น ดังนี้ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด โจทก์ย่อมจะเรียกให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ชำระหนี้ก่อนมีหนังสือบอกกล่าวไปถึงจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มิได้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ตาม บทกฎหมายดังกล่าว (ฎ.๓๗๘๕/๖๒, ๒๐๗/๖๔)

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด เจ้าหนี้บอกกล่าวผู้ค้ำประกัน ด้วยวาจา จะมีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันหรือไม่

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

- เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖ ว.๑ และจะฟ้องผู้ค้ำประกันก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ (เจ้าหนี้ออกกล่าวผู้ค้ำประกันด้วยวาจาทางโทรศัพท์ ไม่มีอำนาจฟ้อง (เนติ ๖๘) และปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๖๘ ข้อ ๕ รงค์ตอป... สำหรับความรับผิดชอบของนายศรีผู้ค้ำประกัน เมื่อหนี้เงินกู้มีกำหนดชำระตามวันแห่งปฏิทินคือ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ นายเอกลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘... สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่ คือ เจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้และจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนหนังสือนั้นไปถึงผู้ค้ำประกันไม่ได้ นายโทเพียงแต่โทรศัพท์ทวงให้นายศรีชำระหนี้ยังไม่ได้รับหนังสือบอกกล่าวไปถึงนายศรี จึงยังไม่มีสิทธิฟ้องนายศรี ดังนั้น นายศรีไม่ต้องรับผิดชอบก่อนนายโทตามฟ้อง (หากเป็นกรณีหนี้ที่ไม่ได้กำหนดเวลาชำระหนี้จะต้องเตือนก่อนลูกหนี้จึงจะผิดนัดตามมาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง)

ถ้าเจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันก่อนที่ลูกหนี้ขั้นต้นจะผิดนัดผลเป็นอย่างไร

เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันก่อนวันที่ลูกหนี้ผิดนัดถือว่าไม่ได้ว่าเป็นหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง ฎ.๒๒๓๕/๖๒ เมื่อปรากฏว่าโจทก์มีเพียงหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันอันเป็นระยะเวลาก่อนที่จะจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้จะตกเป็นผู้ผิดนัดโดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันอีกภายหลังที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในมาตราดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ (ฎ.๔๕๕๔/๒๕๖๒)

ฎ.๔๖๐๓/๖๒ โจทก์ไม่ได้บอกเลิก ส.ญ. กู้หรือเรียกให้ชำระหนี้ทั้งหมดทันที กลับรับชำระหนี้ไว้โดยไม่คิดเอาเงินดอกเบี้ยมาแสดงว่าคู่ ส.ญ. ไม่ถือเอากำหนดเวลาชำระหนี้และเงื่อนไขจำนวนเงินที่ชำระแต่ละงวดตาม ส.ญ. เป็นสาระสำคัญ จำเลยที่ ๑ จะตกเป็นผู้ผิดนัดต่อเมื่อโจทก์ได้ให้คำเตือนแล้วตาม ม.๒๐๔ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ภายใน ๗ วันนับแต่วันรับหนังสือ จำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือแล้วไม่ชำระภายในกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัด ซึ่งเป็นการผิดนัดภายหลังวันที่ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับ แต่ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำชำระหนี้ซึ่งเป็นหนังสือบอกกล่าวก่อนวันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จึงถือว่าไม่ได้ว่าเป็นหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง การที่โจทก์ไม่มีหนังสือบอกกล่าวตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ (พ.ช.๖๓)(๒๒๓๕/๖๒)

หนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันต้องมีข้อความอย่างไร

การมีหนังสือไปยังผู้ค้าประกันอันมีข้อความให้เข้าใจได้ว่า ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าเจ้าหนี้ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่งแล้ว

ฎ.๓๑๕๖/๖๒ มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง คงระบุเงื่อนไขแต่เพียงว่าให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าฯ โดยมีได้มีกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ ว่า หนังสือบอกกล่าวดังกล่าวจะต้องมีข้อความอย่างไรบ้าง ดังนั้น การที่โจทก์มีหนังสือไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้าฯ อันมีข้อความให้เข้าใจได้ว่า จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าโจทก์ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตราดังกล่าวแล้ว

(ฎ.๔๕๕๘/๖๒, ๕๔๐๘/๒๕๖๔)

ฎ.๓๘๔๗/๖๒ เจตนารมณ์ ม.๖๘๖ ว.๑
ต้องการให้ผู้ค้าฯ ทราบถึงข้อเท็จจริงว่า
ลูกหนี้ผิดนัดแล้ว เพื่อจะได้ใช้สิทธิเข้า
ชำระหนี้แทนเพื่อลดภาระหนี้ การตีความ
ข้อความในหนังสือบอกกล่าวจึงไม่จำเป็นต้อง
ยึดถือรูปแบบที่เคร่งครัด

ฎ.๔๕๕๘/๖๒ หนังสือมีเนื้อความโดยสรุปว่าจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็น
ลูกหนี้ขั้นต้นมียอดหนี้จำนวนเงินที่ค้างชำระจนโจทก์ได้บอกเลิก
สัญญาและติดตามรถยนต์กลับคืนและได้นำออกขายทอดตลาด
แจ้งยอดให้จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้ส่วนที่โจทก์ขาดทุนอยู่ เช่นนี้
ถือได้ว่าก่อนฟ้อง โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลย
ที่ ๒ ผู้ค้าประกันแล้ว โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ ๒
ผู้ค้าประกันรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อได้

ฎ.๒๒๐/๖๒ ๘.๖.๖๒ คำประกันระบุว่า “บรรดาหนังสือ จดหมาย คำบอกกล่าวใดๆ ของ
เจ้าของที่ส่งไปยังที่อยู่ของข้าพเจ้าตามสัญญาโดยส่งหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
หรือไม่ลงทะเบียนไม่ว่าจะถึงตัวหรือไม่ถึงตัวและไม่ว่าจะมีผู้ได้รับหรือไม่ผู้โดยมารับไว้
หรือไม่ยอมรับภายในกำหนดที่ไปรษณีย์แจ้งให้มารับ ... ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันให้ถือว่า
หนังสือ จดหมาย หรือคำบอกกล่าวใดๆ นั้น ได้ส่งให้ข้าพเจ้าโดยชอบแล้ว” เมื่อโจทก์ได้
ส่งหนังสือขอให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อไปตามที่อยู่ของจำเลยที่ ๒ ตามที่แจ้ง
ไว้ในสัญญาเช่าฯ แม้ทางไปรษณีย์จะคืนหนังสือที่ส่งไปให้จำเลยที่ ๒ เนื่องจากจำเลยที่ ๒
ไม่มารับภายในกำหนดก็ตาม ก็ถือว่าจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือบอกกล่าวโดยชอบแล้ว
(ฎ.๕๕๕๘/๖๔)

ภายหลังลูกหนี้ขั้นต้นผิดนัด
ถ้าเจ้าหนี้ปฏิบัติตาม ม.๖๘๖ ว.๑
ผลเป็นอย่างไร

ฎ.๔๕๕๘/๖๕ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามแจ้ง
การผิดนัดของจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ไปยังจำเลยที่ ๒
ผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่จำเลยที่ ๑
ผิดนัด อันเป็นการที่โจทก์ได้ปฏิบัติตาม ม.๖๘๖ ว.๑
แล้ว เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด จำเลย
ที่ ๒ ผู้ค้าประกันจึงต้องรับผิดชอบชำระต้นเงินและดอกเบี้ย
รวมทั้งดอกเบี้ยที่ค้างชำระเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน
จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ด้วย

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด
เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าว
ไปยังผู้ค้ำประกันเกิน ๖๐ วัน
นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด จะมี
อำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันหรือไม่

 ๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

- ภายหลังลูกหนี้ผิดนัด แม้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าว
ไปยังผู้ค้ำประกันเกินหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด
ก็มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกัน ส่วนผู้ค้ำประกันจะต้อง
รับผิดชอบเพียงใดเป็นไปตาม ม.๖๘๖ ว.๒

ฎ.๖๘๓๗/๖๒ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าว
ไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำฯ เกิน ๖๐ วันนับแต่
จำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัดตาม ม.๖๘๖ ว.๑
ก็ตาม แต่เมื่อได้มีการบอกกล่าวจำเลยที่ ๒
ผู้ค้ำฯ ก่อนฟ้องโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมี
อำนาจฟ้อง

ฎ.๕๗๘๘/๖๒ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้)
ผิดนัดชำระหนี้ภายหลังที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับ
ที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับแล้ว และโจทก์มีหนังสือบอกกล่าว
และบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยที่ ๒ (ผู้ค้ำประกัน) แล้ว โจทก์จึง
มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ แม้จะเป็นการบอกกล่าวล่วงพ้นกำหนด
๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด
เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าว
ไปยังผู้ค้ำประกันเกิน ๖๐ วัน
นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด
จะมีผลอย่างไร

 ๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

กรณีที่เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตาม ว.๑
ตาม ม.๖๘๖ ว.๒ หมายถึง เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยัง
ผู้ค้ำประกันแล้วแต่เกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด
ผลคือ ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและ
ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระคิดค้นอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้
รายนั้นบรรเทาที่เกิดขึ้นหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วันดังกล่าว
(แต่ถ้าเป็นกรณีไม่ได้บอกกล่าวเลยหรือบอกกล่าวด้วยวาจา
จะไม่มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖ ว.๑

ฎ.๔๖๐๔/๖๒ เมื่อจำเลยที่ ๑ ผู้พิพากษา (ภายหลัง ก.ม.แก้ไขมีผลใช้บังคับ) โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ชำระหนี้แล้ว แต่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ซึ่งมีผลทำให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ หลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยเฉพาะเท่าที่เกิดขึ้นภายหลังพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่เวลาที่ลูกหนี้ผิดนัดตาม ม.๖๕๖ ว.๒ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ให้ชำระหนี้ได้ (เนติ ๗๔) (ฎ.๓๒๖๗/๖๒)

ฎ.๒๒๕๑/๖๓ จำเลยที่ ๑ ผู้ค้ำฯ ไม่ชำระค่าเช่าซื้อ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ (ผู้ค้ำฯ ประกัน) ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำฯ ประกัน จึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้น ภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน ตาม ม.๖๕๖ ว.๒ หนี้ค่าขาดประโยชน์ ถือเป็นอุปกรณแห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำฯ ประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ จำเลยที่ ๑ ผิดนัด (ฎ.๕๒๖/๖๓, ๒๓๓๑/๖๔)

ฎ.๒๒๕๑/๖๓ จำเลยที่ ๑ ผู้ค้ำฯ ไม่ชำระค่าเช่าซื้อ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำฯ ประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน ตาม ม.๖๕๖ ว.๒ หนี้ค่าขาดประโยชน์ถือเป็นอุปกรณแห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำฯ ประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้น ภายหลังจากพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด ดังนั้น จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ใช้ทรัพย์สินที่เกิดขึ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด (ฎ.๒๕๖๘/๖๓, ๑๑๔๔/๖๔, ๒๓๓๑/๖๔)

ฎ.๕๒๕๘/๖๒ เมื่อจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัด (ภายหลัง ก.ม.แก้ไขมีผลใช้บังคับ) ส่วนหนังสือบอกกล่าวลงวันที่ ๑๑ พ.ย. ๕๘ ที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ (ผู้ค้ำฯ) ได้รับ เมื่อวันที่ ๒๘ ม.ค.๕๘ เป็นการบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงหลุดพ้นความรับผิดเฉพาะแต่ดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระคิดค้นอันเป็นอุปกรณแห่งหนี้บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดดังกล่าว แต่หน้าที่ในการส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์กรณีสัญญาเช่าซื้อเลิกกันนั้น เป็นหนี้ประธาน ทรัพย์สินค้ำเงินค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระคิดค้นอันเป็นอุปกรณแห่งหนี้ ตาม ม. ๖๕๖ ว.๒ แต่อย่างไรก็ตาม จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องรับผิดชอบมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาค่างานแทนแก่โจทก์ด้วย (ฎ.๕๕๖/๖๓, ๑๐๓๒/๖๓, ๑๑๑๖/๖๓, ๘๘๑๘/๖๓)

 ๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๕๖(ใหม่))
ม.๖๕๖ ว.๓ ผู้ค้ำฯ ประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบเงินและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ได้ เช่น กรณีลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้เป็นงวด ลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้ำฯ ประกันยังมีสิทธิผ่อนชำระหนี้ตามงวดก่อนการผิดนัดชำระหนี้ได้ และถ้าเจ้าหนี้ไม่รับชำระผู้ค้ำฯ ประกันหลุดพ้นตาม ม.๓๐๑ ว.๒ ม.๖๕๖ ว.๔ ในระหว่างที่ผู้ค้ำฯ ประกันใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงินและวิธีการชำระหนี้ตาม ว.๓ เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมิได้
ม.๖๕๖ ว.๕ การชำระหนี้ของผู้ค้ำฯ ประกันตามมาตรานี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำฯ ประกันตามมาตรา ๖๕๓

ม.๖๕๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจาก ม.๖๕๑ ว.๑ ๖.๒ และ ๖.๓ ม.๖๕๖ ม.๖๕๔ ม.๖๕๘ และ ม.๖๕๕ เป็นโมฆะ เช่น ข้อตกลงให้ฟ้องผู้ค้ำฯ ประกันได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าวผู้ค้ำฯ ประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ (ม.๖๕๕/๑)

คำฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)
๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้ำฯชำระหนี้)(ม.๖๘๖)
๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๘๗) - ๖๘๖)
๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก) (ม.๖๘๗) - ๗๐๑)

คำฯ

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (๕+๑)
- ๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด (ม.๖๘๗)
- ๒) สิทธิเกี่ยวๆ (ม.๖๘๘ - ๖๘๐)
- ๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ คน. (ม.๖๘๑)
- ๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ (ม.๖๘๔)
- ๕) สิทธิไต่เบี่ย (ม.๖๘๓, ๖๘๕, ๖๘๖)
- ๖) โทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๘๒)

๕ สิทธิ + ๑ โทษ

ก ก ก ก ก

๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด (ม.๖๘๗)

ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ ในหนี้ประธาน
เจ้าหนี้จะเรียกหรือฟ้องผู้ค้ำฯ ประกันให้รับผิดชอบไม่ได้
แม้ถึงว่าลูกหนี้จะไม่อาจถือเอาซึ่งประโยชน์แห่งเงื่อนไข
เวลาเริ่มต้นหรือเวลาสิ้นสุดได้ต่อไปแล้วตาม
ม.๑๕๓ ก็ตาม (และรวมถึงมาตรา ๑๕๒)
เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ก็มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำฯ
ชำระหนี้ได้แต่ต้องบอกกล่าวผู้ค้ำฯ ประกันตาม ม.๖๘๖

เจ้าหนี้จะตกลงให้ผู้ค้ำฯ ประกัน
ซึ่งเป็น นิติบุคคล ภายนอก
ไม่ใช่สิทธิเกี่ยวๆ ทั้งสามมาตรา
ได้หรือไม่

๒) สิทธิเกี่ยวๆ (ม.๖๘๘ - ๖๘๐)

สิทธิเกี่ยวๆ ของผู้ค้ำฯ ประกันมี ๓ สิทธิเกี่ยวๆ ตาม ม.๖๘๘, ๖๘๕ และ ๖๘๐
ในกรณีผู้ค้ำฯ ประกันเป็น นิติบุคคล เจ้าหนี้จะตกลงให้ผู้ค้ำฯ ประกันซึ่งเป็น
นิติบุคคลภายนอก ไม่ใช่สิทธิเกี่ยวๆ ทั้งสามมาตราหรือบางมาตราก็ได้ หรือ
จะตกลงให้นิติบุคคลนั้นรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม
ในกรณีเช่นนั้นผู้ค้ำฯ ประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้นย่อมไม่มีสิทธิดังที่บัญญัติ
ไว้ใน ม.๖๘๘, ๖๘๕ และ ๖๘๐ เช่นกัน ตาม ม. ๖๘๗/๑ วรรคสอง

ฎ.๒๓๒๖/๖๔ กรณีที่ผู้ค้ำประกัน
ซึ่งเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้า
ผูกพันตนเพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม
ซึ่งสามารถกระทำได้ตาม ม.๖๘๑/๑ ว.๒
(เนติ ๗๔)

ปัจจุบัน
เจ้าหนี้จะตกลงให้ผู้ค้ำประกัน
ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ยกเว้น
ไม่ใช่สิทธิเกี่ยวกับทั้งสามมาตรา
ได้หรือไม่

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘ – ๖๙๐)

เดิมข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมใช้ได้แต่ต้องระวัง ปัจจุบัน
ข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง
รับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วม
เป็นโมฆะทุกกรณี ส่วนกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ค้ำประกัน
มีข้อยกเว้นตาม ม.๖๘๑/๑ ว.๒(เนติ ๗๔) (ฎ.๒๓๒๖/๖๔)
แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่
กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมมีผลใช้บังคับ (ฎ.๒๕๖๕/๖๒)

สัญญาค้ำประกันทำขึ้นก่อนที่มีการเพิ่มเติม ม.๖๘๑/๑
ตาม พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐)ฯ และตาม
ม.๑๘ บัญญัติไว้ว่า ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้
ก่อนวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
จึงยังคงรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามข้อสัญญา (ฎ.๒๕๖๕/๖๒)

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘ – ๖๙๐)

คำถาม ปัจจุบันเจ้าหนี้จะตกลงให้ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
ยกเว้นไม่ใช่สิทธิเกี่ยวกับทั้งสามมาตราได้หรือไม่ ตอบว่าไม่ได้
เพราะถ้าตกลงยกเว้นไม่ใช่สิทธิเกี่ยวกับทั้งสามมาตรา ก็เสมือนให้
ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม
(เทียบมาตรา ๖๘๑/๑ วรรคสอง) ซึ่งปัจจุบันข้อตกลงที่ให้
ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม
หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะทุกกรณีตามมาตรา
๖๘๑/๑ วรรคหนึ่ง ยกเว้นสัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นก่อนวันที่
พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘, ๖๘๙)

- ผู้ค้ำฯ จะใช้มาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ เกี่ยวกับเจ้าหนี้ออกฟ้องลูกหนี้ก่อนไม่ได้
แต่การจะฟ้องผู้ค้ำฯ ปัจจุบันต้องอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๖๘๖ ด้วย
- แต่เมื่อเจ้าหนี้ออกฟ้องผู้ค้ำฯ มาพร้อมกับลูกหนี้ และความรับผิดชอบของ
ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้อย่างลูกหนี้ร่วม ศาลต้องพิพากษาให้
ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระจึงให้ผู้ค้ำฯ ชำระแทน
(ฎ.๓๒๖๓/๖๒)
- ในชั้นบังคับคดี ถ้าลูกหนี้มีหนี้ทางที่จะชำระหนี้ได้และการที่จะบังคับ
ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนจะไม่เป็นการยาก เจ้าหนี้จะต้องบังคับการชำระหนี้
รายนั้นออกจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน เมื่อไม่พอจึงจะบังคับการชำระ
หนี้มาจากทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๘ (ฎ.๘๕๕๔/๕๔,
๕๕๖๒/๕๕)

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘, ๖๘๙)

ฎ.๘๓๖ - ๘๓๙/๔๒ แม้มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ จะให้สิทธิแก่ผู้ค้าประกันยกข้อต่อสู้ให้โจทก์ทั้งสี่ไปเรียกร้อง ให้ลูกหนี้ขึ้นต้นชำระหนี้ก่อนที่เรียกร้องเอาจากผู้ค้าประกัน ก็มีได้หมายความว่า ถ้าโจทก์ทั้งสี่ไม่ฟ้องเรียกร้องเอาจากผู้ค้าประกันแล้ว โจทก์ทั้งสี่จะไม่อำนาจฟ้องบังคับเอาจากผู้ค้าประกัน (แต่การจะฟ้องผู้ค้าฯ ปัจจุบันต้องอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๖๘๖ ด้วย)

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘)

ฎ.๓๒๖๓/๖๒ เมื่อความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๒ (ผู้ค้าประกัน) ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ อย่างลูกหนี้ร่วม ศาลชั้นต้น ต้องพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้ขึ้นต้น) ชำระหนี้ก่อน ถ้าจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระจึงให้จำเลยที่ ๒ ชำระแทน ซึ่งเป็น ปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของ ประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคมีอำนาจยกขึ้น วินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๙)

ฎ.๘๕๔/๔๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระ ให้บังคับจำเลยที่ ๒ ชำระแทน โจทก์จะคัดค้านการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของ จำเลยที่ ๑ เสียก่อน หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหรือจำเลยที่ ๑ ไม่มีทรัพย์สินที่โจทก์จะนำ เจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดมาขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ โจทก์จึงจะคัดค้านการบังคับชำระ หนี้จากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ได้ คดีนี้แม้จะปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดคานค่าบังคับ จำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงทั้งได้ว่า ในการทำสัญญาผู้เงิน จำเลยที่ ๑ ได้ มอบหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ให้โจทก์ยึดถือไว้เป็นหลักประกัน เมื่อ จำเลยที่ ๑ ยังมีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ให้โจทก์ได้และการที่จะบังคับชำระหนี้มาจาก ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ไม่เป็นการยาก แต่โจทก์กลับนำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึด ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ก่อนเป็นการข้ามการบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำเลยที่ ๒ ขอบที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ โดยให้โจทก์บังคับ ชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ก่อนตามมาตรา ๖๘๙ ได้

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

- การเป็นประกัน เช่น จำนอง จำน่า หรือ นุริมสิทธิ เหนือทรัพย์สิน
- การยึดถือประกันจะมีก่อนหรือหลังการค้ำฯ ไม่สำคัญ
- ม.๖๕๐ เป็นสิทธิของผู้ค้ำฯ ผู้ค้ำฯ อาจจะไม่ใช่สิทธิก็ได้
- กรณีหนี้หลายราย จนยึดไว้สำหรับประกันหนี้รายใด ก็ใช้เฉพาะหนี้รายนั้น ผู้ค้ำฯ จะเกี่ยวให้ไปเอาทรัพย์สินที่ ประกันหนี้รายอื่นไม่ได้

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

- ส่วนกรณีการใช้สิทธิเกี่ยวกับตามมาตรา ๖๕๐ ทรัพย์สินซึ่งเป็นประกันต้องเป็นของลูกหนี้ ถ้าเป็นทรัพย์สินที่ผู้อื่นนำมาเป็นประกัน ผู้ค้ำประกันจะอ้างมาตรานี้เกี่ยวกับให้ไปเอา ทรัพย์สินที่ผู้อื่นนำมาเป็นประกันก่อนไม่ได้ (ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๐, ๔๐)

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

ฎ.๕๘๐/๑๓ กรณีที่เจ้าหนี้จะต้องเอาชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ ลูกหนี้ให้เจ้าหนี้อึดถือไว้เป็นประกันก่อนตาม ม.๖๕๐ นั้น โจทก์ได้รับแต่โฉนดที่ดินของคนอื่นซึ่งมีใช้ทรัพย์สินของลูกหนี้ และเจ้าของโฉนดมิได้ทำจำนองหรือขายฝากเป็นประกันแก่ โจทก์เพื่อประโยชน์ของลูกหนี้และจำเลยประการใด จำเลย จึงไม่มีสิทธิตาม ม.๖๕๐ ที่จะยกขึ้นใช้ยันโจทก์ได้

โท (จน.)

เอก	กั +	ตรี	จัตวา
จ่านอง		คำฯ	จ่านอง
ที่ดิน			ห้องชุด

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๔๐ ข้อ ๔ ธงคำตอบ
ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๐ ผู้ค้าประกันจะร้องขอให้
เจ้าหนี้บังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินเฉพาะของลูกหนี้
ที่เจ้าหนี้นี้ยึดถือไว้เป็นประกันก่อนได้ แต่ที่ดินที่จำนอง
เป็นของนายจัตวา ไม่ใช่ของนายเอกลูกหนี้ นายตรี
ผู้ค้าประกันจึงขอให้นายโทเจ้าหนี้บังคับชำระหนี้เอา
จากที่ดินจำนองของนายจัตวาก่อนไม่ได้ (เนติ ๓๐)

ผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น
จะใช้สิทธิเกี่ยวกับทั้งสามมาตรานี้
ไม่ได้เพราะไม่มีทบัญญัติใดใน
ลักษณะจำนองที่ให้นำทั้งสาม
มาตรานี้ไปใช้กับจำนอง
(เทียบ ฎ.๓๔๑/๒๕๒๓)

ฎ.๑๑๘๗/๑๗ ในกรณีที่จำนองทรัพย์สินของตนประกันหนี้
ของบุคคลอื่นนั้นต้องบังคับตามป.พ.พ.ในลักษณะจำนอง
ซึ่งมีได้มีบัญญัติให้นำมาตรา ๖๕๕ ในลักษณะค้ำประกัน
มาใช้บังคับ ผู้จำนองจึงจะขอให้บังคับชำระหนี้เอาจาก
ทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนไม่ได้และจะขอให้บังคับชำระหนี้
เอาจากทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันก่อนก็ไม่ได้

เจ้าหนี้ลดหนี้ให้ลูกหนี้
มีผลต่อผู้ค้ำประกัน
และผู้จำนองประกันหนี้
ของบุคคลอื่นอย่างไร

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)

- การตกลงลดหนี้ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือ แต่ต้องไม่ถึง
ขนาดเป็น ส.ญ.ประนีประนอมฯ ที่ทำให้หนี้ประธานระงับ
- การตกลงลดหนี้ ตกลงก่อนหรือหลังผิดนัดก็ได้
- ผู้ค้ำฯ ไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมกับการลดหนี้ก็ได้ แต่ให้ จน.
มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำฯ ทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่ตกลง
- นำไปใช้กับผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นด้วย(ม.๗๒๗)

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)

ขอใช้คำที่ไม่ใช่ภาษากฎหมายเพื่อสื่อให้เห็นภาพง่าย ๆ ว่า เมื่อเจ้าหนี้ลดหนี้ให้ลูกหนี้ก็เกิดผลบุญไปถึงผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น (มาตรา ๖๕๑ และ ๗๒๗)

ด้วย ๓ ประการ

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)

(๑) ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้ว หรือ ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นแล้ว หรือ ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ลดแต่ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นได้ชำระหนี้ตามที่ไดลดนั้นแล้ว ให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นเป็นอันหลุดพ้น

(๒) ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นมีสิทธิชำระหนี้ได้แม้จะล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ลดแต่ต้องไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาชำระหนี้ดังกล่าว

(๓) ในกรณีที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นทราบถึงข้อตกลงดังกล่าวเมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้ว ให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นมีสิทธิชำระหนี้ได้ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นทราบถึงข้อตกลงนั้น

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)

แต่มีข้อยกเว้นอยู่ในวรรคหนึ่งตอนท้าย
คือ ข้อตกลงลดหนี้ที่ทำขึ้นภายหลังที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้ว หากในข้อตกลงนั้นมีการขยายเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ มิให้ถือว่าเป็นการผ่อนเวลาดำตาม ม.๗๐๐

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)

- หนี้ถึงกำหนด ผู้ค้ำฯ ขอชำระตามที่ลด จน.ไม่รับ ผู้ค้ำฯ หลุดพ้น ม.๗๐๑
- ข้อตกลงที่เพิ่มภาระผู้ค้ำฯ มากกว่า ม.๖๕๑ ว.๑ โหมะ ตาม ว.๒
- ใช้กับสัญญาที่ทำขึ้นก่อน ม.๖๕๑ แก้ไขด้วย หากตกลงลดหนี้หลัง ม.๖๕๑ แก้ไขแล้ว

คำฯ

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (๕+๑)

- ๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด(ม.๖๘๗)
- ๒) สิทธิเคียงฯ (ม.๖๘๘ – ๖๙๐)
- ๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)
- ๔) สิทธิยกข้อต่อผู้ของลูกหนี้ (ม.๖๕๔)
- ๕) สิทธิไล่เบี้ย (ม.๖๕๓, ๖๕๕, ๖๕๖)
- ๖) โทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๕๒)

ผู้ค้าประกัน
ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้
ขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่

 ๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)
มาตรา ๖๕๔ นอกจากข้อต่อสู้
ซึ่งผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้นั้น
ท่านว่าผู้ค้าประกันยังอาจ
ยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้
มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย

 ๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)
ผู้ค้าประกันมีข้อต่อสู้ที่จะยก
ขึ้นสู้เจ้าหนี้ได้ ๒ กรณี คือ

- ข้อต่อสู้ของผู้ค้าประกันเอง
- ข้อต่อสู้ทั้งหลายของลูกหนี้

(ตามมาตรา ๖๕๔)

 ๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

- ข้อต่อสู้ของผู้ค้าฯ เอง ตาม ส.ญ.ค้าฯ เช่น ส.ญ.ค้าฯ เป็นโมฆียะ, ส.ญ.ค้าฯ ไม่มีหลักฐานการฟ้องร้อง, ส.ญ.ค้าฯ ขาดอายุความ (ส.ญ.ค้าฯ อายุความ ๑๐ ปี (ม.๑๕๓/๓๐) ฎ.๗๕๓๓/๕๕, ๒๒๐๘/๕๘)), ข้อต่อสู้ตามม.๗๐๐ เป็นต้น (ฎ.๒๑๔๑๓/๕๖)
- ข้อต่อสู้ของ ลน. ตาม ส.ญ.ประธาน เช่น ลน.ไม่ผิด ส.ญ., ลน.ชำระหนี้บางส่วน, หนี้ตาม ส.ญ.ประธานขาดอายุความ รวมถึง ม.๑๗๕๔ วรรค ๓ (ฎ.๒๖๕๕/๔๖, ๕๕๕๖/๔๔ เนติ ๕๕, ๖๑), (ฎ.๑๑๑๐/๕๕, ๒๗๗๐/๖๐) หนี้ตาม ส.ญ.ประธานระงับ, หนี้ตาม ส.ญ.ประธานไม่มีหลักฐานการฟ้องฯ (เนติ ๔๕) ข้อต่อสู้ต่างๆ ตาม ส.ญ.ประธาน (ฎ.๖๐๐๕/๓๗) เป็นต้น

 ม.๖๕๔

คำ - กู้เงิน ๕,๐๐๐ บาท โดยไม่มีหลักฐาน แห่งการกู้ยืม	ขาวค้าฯ - มีหลักฐานค้าฯ
---	----------------------------

 ๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ข้อต่อสู้ว่าการกู้ยืมเงินไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ ผู้ค้าประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้
ดังกล่าวของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๕๔

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๔๕ ข้อ ๕ ธงคำตอบ...ผู้ค้าประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้
ของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๔ เมื่อกรณีเป็นการ
กู้ยืมเงิน (ปัจจุบันกว่า ๒,๐๐๐ บาท) ที่ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือซึ่งนางแก้ว
เจ้าหนี้ฟ้องบังคับคดีให้นายคั้นลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้ ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๓
วรรคหนึ่ง นายทองผู้ค้าประกันจึงไม่ต้องรับผิด ดังนั้น ข้อต่อสู้ว่าการกู้ยืมเงินไม่มี
หลักฐานเป็นหนังสือ นายทองจึงไม่ต้องรับผิดค่างนางแก้วเจ้าหนี้นั้นรับฟังได้

ม.๖๕๔

คำ เป็นหนี้	ชาวค้าฯ
ค่าสินค้า	- มีหลักฐานค้าฯ
ที่ซื้อมาใช้เอง	- อายุความ ๑๐ ปี
๕ แส่น	
- อายุความ ๒ ปี	

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ฎ.๕๖๔/๑๒ นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้าประกัน มีต่อเจ้าหนี้แล้ว ผู้ค้าประกันอาจยกข้อต่อสู้ ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย ดังนั้น เมื่อสิทธิเรียกร้องของโจทก์ซึ่งมีต่อ ลูกหนี้ ขาดอายุความแล้ว ผู้ค้าประกันก็ย่อม ยกอายุความขึ้นต่อสู้โจทก์ได้ (ฎ.๒๗๗๐/๖๐)

เนติ ๖๑

นายสิบ	นายหมื่น ค้ำประกัน
- กู้เงิน ๕,๐๐๐ บาท	- ทำหลักฐานการค้าประกันไว้
มีหลักฐานการกู้ยืม	- อายุความ ๑๐ ปี
- อายุความ ๑๐ ปี	- นายหมื่นไปทำให้อายุความ สิ้นสุด

ข้อต่อสู้ว่าสิทธิเรียกร้องตามสัญญากู้เงินขาดอายุความผู้ค้าประกันมีสิทธิ ยกข้อต่อสู้ดังกล่าวของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๕๔
ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๖๑ ข้อ ๕ รงคำตอบ...สำหรับกรณีความรับผิดชอบ ของนายหมื่นผู้ค้าประกัน แม้นายหมื่นชำระหนี้บางส่วนทำให้อายุความในหนี้ ตามสัญญาค้ำประกันระงับลงมีผลให้ (สัญญาค้ำประกัน) ไม่ขาดอายุความ แต่หนี้ตามสัญญาค้ำประกันเป็นหนี้อุปการะเพื่อประกันการชำระหนี้กู้ยืมเงินซึ่งเป็นหนี้ประธาน เมื่อหนี้ประธานขาดอายุความ นายหมื่นผู้ค้าประกันมีสิทธิตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๔ ที่จะยกข้อต่อสู้ของนายสิบเรื่องหนี้กู้ยืมเงินขาดอายุความ ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ ศาลต้องยกฟ้อง นายหมื่นจึงไม่ต้องรับผิดชอบนายพัน (เจ้าหนี้)

ผู้จำนองประกันหนี้
ของบุคคลอื่น
ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้
ขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๕๕ ข้อ ๕ รงคำตอบ...นางโกสุม (ผู้กู้) ถึงแก่ ความตาย...โจทก์ไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกรมรดกของนางโกสุมภายใน ๑ ปี นับแต่ทราบที่นางโกสุมถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องตามสัญญากู้เงินของนาง โกสุมจึงขาดอายุความตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของนางโกสุม จำเลยที่ ๑ ย่อมยก ข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นอ้างได้ตามมาตรา ๖๕๔ จำเลยที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดชอบฟ้อง... (ฎ.๕๕๖๖/๒๕๔๔) แต่จำเลยที่ ๒ (ผู้จำนอง) ไม่อาจยกข้อต่อสู้ขึ้นอ้างได้ เพราะการจำนองไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ผู้จำนองกระทำเช่นนั้นได้ จำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบในหนี้เงินพร้อมด้วยดอกเบี้ยตามสัญญาจำนอง (เนติ ๖๑)

เนติ ๔๓, ๔๕

ฎ.๑๖๐๔/๓๖

คำกู้ ๕ แสน	ชาวค้าฯ	เขี้ยว จำนอง
- จน. ส่งเงินกู้	- มีหลักฐานคำฯ	- ทำสัญญา
แต่ไม่ได้ทำ		จดทะเบียน
หลักฐานการกู้		จำนอง
		ถูกต้อง

สำหรับการกู้ยืมเงินแม้การกู้ยืมเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย ก็เพียงต้องห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีแก่กับผู้กู้เท่านั้น เมื่อหนี้การ กู้ยืมเงินมีอยู่จริงและสมบูรณ์เพียงใด ย่อมมีการค้ำประกันหรือการ จำนองได้เพียงนั้น และต้องอย่าลืมว่า กรณีนี้การค้ำประกันแม้จะมี ได้แต่ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ว่าไม่มีหลักฐาน การกู้ยืมเงินขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๕๔ อันจะส่งผลให้ ผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิด แต่ผู้จำนองไม่มีสิทธิยกข้อต่อสู้ดังกล่าว ยังต้องรับผิด (เนติ ๔๓, ๔๕)

จะทำข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกัน
สละสิทธิไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้
ขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้หรือไม่

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

เดิมสัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นก่อนกฎหมาย แก่ใจ (ม.๖๕๕/๑) สามารถตกลงให้ผู้ค้ำประกัน สละสิทธิไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้ คือยกเว้นมาตรา ๖๕๔ ได้ (ฎ.๓๕๓๓/๒๕๕๕) แต่ปัจจุบันสัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นภายหลัง กฎหมายแก้ไข (ม.๖๕๕/๑) หากมีข้อตกลงยกเว้น มาตรา ๖๕๔ ถือเป็นข้อตกลงที่แตกต่างจากมาตรา ๖๕๔ ตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๕๕/๑

คำฯ

๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)
๑) จน.กระทำให้ผู้ค้าฯ ไม่อาจเข้า รับช่วงสิทธิอันให้ไว้แก่ จน. (ม.๖๕๗)
๒) หนี้ประธานระงับสิ้นไป (ม.๖๕๘)
๓) คำฯ กิจการเนื่องกันฯ ไม่จำกัดเวลา ผู้ค้าฯ เลิกคราวอันเป็นอนาคต(ม.๖๕๘)
๔) คำฯ หนี้ต้องชำระ ณ เวลาแน่นอน จน.ยอมผ่อนเวลาให้แก่ จน. (ม.๗๐๐)
๕) ผู้ค้าฯ ขอชำระเมื่อถึงกำหนดชำระ จน.ไม่ยอมรับชำระหนี้ (ม.๗๐๑)

มาตรา ๗๒๗

สำหรับผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น
ให้นำมาตรา ๖๕๑, ๖๕๗, ๗๐๐, ๗๐๑
มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๗๒๗)
(เนติฯ ๓๒, ๓๕)
(แต่ไม่นำมาตราอื่นในลักษณะค้ำประกัน
มาใช้ เช่น ไม่นำมาตรา ๖๕๒ วรรคสอง,
๖๕๕, ๖๕๒, ๖๕๔, ๖๕๕ มาใช้ (เนติฯ ๒๐)
(ฎ.๑๑๙๗/๒๕๑๗) (ยกเว้น ม.๖๕๑,๗๐๓)